

Oroszházi HARANGSZÓ

XXII. évfolyam 4. szám · 2015. advent–karácsony

Veszélyes karácsony

„... Betlehemben és annak egész környékén minden kétesztendő és ennél fiatalabb fiúgyermeket...” [Mt 2,16]

S nemcsak a jégbordás utak és járdák miatt. Karácsonykor Jézus születésére emlékezünk. Ezért ünnep. Ezért állítunk karácsonyfát, ezért az ajándékozás, ezért a sok dallam és program. A szeretet ünnepének is mondják – s igaz is. Jézus személyében a szeretet Istene érkezett a földre. Amint gyógyításával, életmentésével, tanításaival azt meg is pecsételte.

Nyomában mégis első pillanattól kezdve ott ólálkodott a gyűlölet és a pusztulás. Nem csak a londoni metrón és Párizs utcáin, a fekete autók közeledtével és a középkori máglyák fénykörében, nem csak az arénák oroszlánvicsorában, nem csak a Golgota gyalázatában. Ott lihegett már a kis Betlehem gyermekágyai körül is. Szörnyű még belegondolni is. Az maga a pokol lehetett megannyi édesanya és édesapa számára! Sikoltó kegyetlenség!

S miért is történt meg mindez? Jézus miatt? Egy háromezer grammos, újszülött csecsemő miatt? Egy szeméit alig nyitogató, síró-gőgicsélő kisbaba miatt? Ő tehet róla?

Pedig hányszor és hányan akarták már a nyakába varrni ennek a felelősségét is! S a többi szörnyűséget: a kö-

zéporkori hadjáratok vérontásait, a gyarmatosítók kegyetlenségeit, az inkvizíció gyalázatait, a világháborúk vérmézőit, a munka- és haláltáborok poklát és a terrorizmus lángcsóváit...

Valóban ő tehet róla? Erre adott példát a kereszten? Ezt parancsolta tanítványainak hegyi beszédében? Nem és nem, nyilvánvalóan nem.

S mégis sokan engednek a kísértő hangnak, amely Jézus Krisztusra akarja hárítani e szörnyűségek okozta szenvedések felelősségét.

Igen, karácsonykor ünnepelni veszélyes. Jézust tisztelni

veszélyes. Hitvalló keresztyénnek lenni veszélyes. Nem miatta – ő még ellenségeiért is imádkozott –, hanem ellenlábasa miatt veszélyes. Mert Heródes gyilkos katonái ma is parancsra várnak. S indulnak, ha kell gyilkolni csecsemőt és kismamát, lelket és kultúrát, ünnepet és közösséget, templomot és temetőt, jelképeket és szobrokat, fiatal és öreget, munkába sietőt és kórházban fekvőt, metrón és repülőn utazót... Mindent és mindenkit, akinek csak egy kicsi kis köze is van Jézushoz.

Jézushoz tartozni veszélyes. Karácsonykor ünnepelni is veszélyes. Ám én és családom szenteste ott leszünk a templomban...

Szinyei Merse Pál:
A betlehemi gyermekgyilkosság

SZIGETHY SZILÁRD

Mindenkinek áldott karácsonyt és egészségben, örömben gazdag új évet kíván az Oroszházi Evangélikus Egyházközség!

A három angyal

Három angyalt hívtunk meg adventi elcsendesedésünkbe: a dicséret, a hála és a szeretet angyalát. Készséggel elfogadták meghívásunkat, s egy tollpíhét itt hagytak az asztalon, hogy emlékeztessenek a látogatásukra. Három alapvető emberi szükséglet, ami nélkül nem tudunk élni.

A dicséret nélkül a gyermek csak nő, mint a csalán, és nem kap élete megerősítést, útmutatást. Miért gondolnánk, hogy felnőtt életünkben már nincs ilyen elemi erővel szükségünk az elismerésre? S főként miből gondoljuk, hogy a másíknak nem, csak egyedül, kizárólag nekünk van erre szükségünk? Ha elismerjük a másik embert, azzal léteben erősítjük meg őt, igent mondunk rá és reményt, alapot adunk jövőjéhez. A dicséret angyala Isten dicséretére is buzdít minket. Nem mintha Isten lényege változna a mi elismerésünk, elfogadásunk, dicséretünk hatására, vagy tőle egy fűszálnyi mértékben is függene. Nem. Énekírónk örök igazságot fogalmaz meg: „Az Úrnak nincs szüksége ránk, mégis Fiát küldte hozzánk.” Isten dicsérete, az Ő magasztalása minket erősít meg, a mi hitünket növeli és erősíti.

A második angyal a hálát hozza el közeink. Nem is szükséges magyarázni látogatásának erejét ebben a panaszkodós, elégedetlen embervilágban. Szükségünk van az Istennek való hálaadás időszakára, az emberekért való hálaadás erejére, és igen: hitünk alapja az önmagunkért való hálaadás

is. A hála megerősít és az életre indít. Egyúttal kinyitja a menny felé vezető utat is. Ezt talán a gyászolók tudják a legjobban, amikor azonosulni tudnak a hálaadó imával és a földi vándorlások túlrealitást nyer az örök élet lehetősége. A hála angyala erővel, békességgel és reménnyel tölt el bennünket.

A harmadik angyal, remélem, mindannyiunk számára nagyon ismerős. Ő a szeretet angyala. Olyan sokat beszéltek már róla, szükségességéről, erejéről, hatásáról, hogy nem is pazarolom tovább a szót. Inkább pazaroljuk együtt a szeretet cselekedeteire energiáinkat, mert minél többet adunk belőle, annál jobban megsokszorozódik számunkra is. Szeretetet adni és szeretve lenni, valójában emberi létünk értelmét így is megragadhatjuk. Isten az ő követőit küldi, amikor szükségünkben hozzá fohászolunk.

„A Bibliában az angyalok Isten követői. Rámutatnak Isten segítő és gyógyító közelségére. Az azonban nem mindig világos, hogy önálló lények-e, vagy csupán Isten szerető és vigasztaló jelenlétének képei. Egy biztos: az angyalok egy másik, mélyebb valóság követői az ember számára. Róluk alkotott elképzeléseink a rejtettség, könnyedség, szépség és remény utáni sóvárgásunk drága képei. Az angyal mély valóságához tartozik, hogy rámutat: életünk több a jelen pillanatnál, és a másik világra irányul. Az angyal annak a maradandó, mély, segítség és gyógyulás utáni sóvárgásunknak képe, amely nem fakadhat csak belőlünk. Az angyalok lelki útítársaink. Érintkezésbe hoznak bennünket a bennünk szunnyadó mély lelki sóvárgásokkal. Az angyalok az ihlet forrásai. Egy másik, sokkal hatalmasabb életet sejtetnek meg velünk, amely betölti szívünk vágyait.”

Anselm Grün gondolata és az elcsendesedés lehetősége szélesre tárja előttünk az ajtót ezen az adventen is.

IHÁSZ BEATRIX
evangélikus lelkész

Ki fog megérkezni?

„De amikor eljön az Emberfia, vajon talál-e hitet a földön?”

[Lk 18,8]

Gyermekeink karácsonyváró visszszámálása, egymás után átforduló naptárlapjaink sürgetése, talán évek óta már át nem élt lelki melegség utáni vágy: nagyon sokféleképpen megjelenik az adventi idő készülődésében az ember elvárása. Mindenki számára fontos, hogy valaki, valami megérkezzen, hogy betoppanjon,

hogy megleljen. Kicsit talán a várt ajándékok kicsomagolásának örömeiben, kicsit talán a teljesen új, a meglepő feletti rácsodálkozás élményében. Mit várunk, kit várunk? Mert azt nem tudhatjuk, hogy az éppen aktuális december hangulatos, havas téli tájjal hozza-e majd a karácsonyt. Mert azt nem tudhatjuk, hogy karácsonyi készülődésünket be fogja-e árnyékolni anyagi körülményeink szorító kényszere, vagy a bőség csak fantáziánkra van-e bízva. Mert azt nem tudjuk, hogy szereteteink, a közel állók velünk tudnak-e lenni, vagy csak gondolata-

ink egyesítik egy szeretetteljes közösséggé azokat, akik fontosak számunkra. Minden advent, minden készülődés belül szorító, kimondott vagy kimondatlan kérdése: mi az, amit várhatok? Miért érdemes várnom és készülődniem?

A válasz nélküli, kereső, tévelygő ember rettenetesen kiszolgáltatott minden lélekre ható, hangulatmegoldást kínáló sarlatának, a betöltetlen vágyak kíméletlen vámszedőinek, akik után nem marad öröm, nem marad tartalom, amint megszűnnek a fények, a hangulat, a csilingelés, az igaz ün-

nevet hazudó, tartalmatlan locsogás. Az Isten örömhíre azonban mindezzel szemben minden kiszolgáltatott számára az, hogy nem kell tovább keresni, tévelyegni. Ő biztosan érkezik, ő biztosan megtalálja az embert, ő biztosan megadja mindazt, amire szükségünk van. Az igazi advent nem az ember készülődésén, hanem Isten szeretetén múlik, és ez a záloga annak, hogy minden advent igazi advent. Ő nem szűnt meg közeledni az ember felé, ő nem szűnik meg ma sem közeledni hozzánk. Egyetlen feltétele van az érkezővel való találkozásnak, az ünnep megszületésének: nem szabad többet gondolni magunkról, minthogy rászorulók vagyunk, Isten kegyelmének, szeretetének rászorulói. Életünk, megújulásunk, örök életünk, teljességünk Isten kezében van, és mi igazában ezt keressük, ezt várjuk. Ha emberségünk minden feltörekvő nagyságát letörve ezt az egyszerű, gyermeki vágyat merjük megfogalmazni, hinni, akkor csodálatos megtapasztalásunk lesz Isten hozzánk érkezéséről. Vagy talán hozzánk érkezéseiről, ahogyan ezt a 18. század híres erdélyi prédikátora, Bod Péter mondta, és amelyről Ittész János püspök a következő meditációt fogalmazta meg:

Bod Péter, Árva Bethlen Kata nagyszony udvari prédikátora mondta egyszer: az Úrnak négy adventusa (eljövele) legyen...

Az első az volt, amikor megérkezett. Amikor a próféták által ígért nagy esemény bekövetkezett, és Mária szűz asszonytestének kapuján át az Ige testté lett. És az angyalok beleénekelték az éjszaka sötétségébe, a lélek csendjébe: Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békeesség, és az emberekhez jóakarát!

Aztán egyszer megszülettünk mi is. S talán már átéltük – ahogyan Bod Péter mondja – az Úr második adventusát is. Amikor egy szelíd ünnepen, egy csendes, meditatív órán, vagy egy hirtelen-váratlan viharban megérintette szívünket az örök Szeretet... Aki még nem élhette át, annak kívánom ennek mély és tiszta örömét. Amikor az ember tudja, hogy az a betlehemi éjszakában zizzenő szalma azt hordozta, aki most éppen fontossá lett számomra, akiről egyházatyák himnuszt énekeltek. De mindaddig, amíg azt nem tudom mondani a kételkedő, de meggyőzött szívű Tamással együtt, hogy „én Uram és én Istenem”, addig bizony üres a szívem. Kívánom mindenkinek az Úr második adventjének ezt a szelíd, bölcsős, jászolmeleg örömét.

Aztán majd jön az Úr harmadik adventusa is. Amikor elsiratnak bennünket, ha lesz még, aki szeret és elsirat; amikor beteljesedik rajtunk a keserű költői látomás „kiterítetek úgylis” valósága, és akkor az ember élete itt a földön véget ér. Akkor Isten örök,

hatalmas és irtalmas memóriájába úgy hullunk bele múltkony életünkkel, ahogyan ő kiteszi a pontot életmondattunk végére. És az a nagy kéz egy mozdulattal letakarítja az érett vagy üres, az értelmes vagy haszontalan élet kalaszát. Olyan jó lenne készen lenni azon az órán! De most még múlik velünk és felettünk az idő.

És legyen még bármennyi idő a földi homokórák porszeméin számlálva, az angyalok azért már fényesítik harsonáikat. Már gyakorolják az utolsó nagy trombitaszót, mert „azután” már csak ez marad hátra. Ahogy Bod Péter mondta: az Úr negyedik adventusa, amikor majd újra eljön. Van, aki azt mondja: „dies irae, dies illa”, rettenetes nap, tűzben, lángban, vészben, de van, aki tudja, hogy szegény utcalány-lelkére akkor ráborítja hófehér palástját a szent és tiszta Herceg, és felemeli magához elveszett szívű gyermekeit. Az adventi koszorú gyertyái figyelmeztetnek is, hogy miénk az Úr négy adventusa. Mert az első értünk történt, a másodikban bennünket keres, a harmadikban senki nem halja helyettünk halálunkat, s a negyedikben sem tuszkolhatunk magunk helyett oda eléje más a némelyeknek félelmetes tűzvarázs-órán, a másoknak menyegzői örömet hozón. Mert vannak okos szüzek is, akik tudják, hogy ez a múltó idő csak arra való, hogy várják a Völegényt.

ÖRDÖG ENDRE

Ott és akkor

„Itt és most, ebben a csöndben...”

Ebben a csöndben, amelyre együtt készültünk...

Ebben a csöndben, amelyre annyit vártunk... hogy végre az adventi rohanásban legyen egy órányi megnyugvás, lazítás, hogy megérkezzünk önmagunkhoz, s megérkezzünk végre a Középponthez!

Jöjj, Szentlélek, áldd meg e csendet:

– a neked felajánlott csendet

– a két rohanás közti csendet.

De kérlek, óvatosan gyere áldásoddal, mert félelem is van bennünk!

Megengedhetem-e magamnak a sok teendőm között, hogy erre az időre kiiktassam magamat a világból?

Megengedhetem-e magamnak, hogy az adventi vásár forgataga, ajándékvásárlás sietése helyett csak „egyedül legyek” Veled, csak Te és én?

Megengedhetem-e magamnak, hogy a villogó, cikázó, szemet kápráztató fények helyett néhány percre csak az az egy picinyke csillag legyen a fontos, amely engem is hittel, szeretettel, reménységgel és buzgalommal tölt el, és elvezet egészen a betlehemig?

Megengedhetem-e magamnak, hogy az adventi sürgés-forgásban komolyan vegyem az Adventus Dominit?

„Isten minden pillanatban jön. Így mondják. A kérdés az, észreveszed-e jövetelét? Szíved halk impulzusaiban jön hozzád. Ajtódon kopogtat. Szeretne belépni hozzád. Kopogtatását nem hallod, talán túllontul el vagy foglalva magaddal. Ha magadban otthonsz, akkor kopogtatását meg hallod, és be tudod őt

engedni. Ha szívedbe lép, meg vagy mentve elidegenedettségedtől, megszabadulsz a benned élő káosztól, új módon leszel önmagad, tudni fogod, ki is vagy valójában. Az adventi idő erre akar meghívni: megérkezz önmagadhoz, hogy Krisztus eljöbessen hozzád, bármely pillanatban, az idők végezetén is, amikor a te időd is véget ér, hogy Krisztus dicsőségben jöjjön el hozzád, örökre nála lehess, és keresésed céljához eljuthass.”

Advent harmadik vasárnapján, az elcsendesedés órájában énekek, imák, idézetek, képek segítenek abban, hogy kérdéseinkre igennel válaszoljunk.

IHÁSZ BEATRIX
evangélikus lelkész

Levéltárunk kincseiből XIII.

Az 1818-ban elkezdett protocollum

Már teljesen természetesnek tartjuk, hogy a különböző tanácskozási testületek, egyesületek üléseinek lefolyását, határozatait hitelesített jegyzőkönyvekben rögzítik. Így van ez egyházközségünkönél is. Minden jegyzőkönyvünk történeti értéket képvisel, nem selejtezhető. Tudjuk, hogy Orosháza különleges helyzetben van, hiszen a község és az evangélikus egyházközség egyszerre, 1744-ben alakult. A világi vezetés kezdettől fogva jegyzőkönyvet vezetett tanácskozásairól, az egyházközségnél ez nem alakult ki – sem Horváth András, sem Szimonidesz János első 35 szolgálati éve alatt. Az alapítástól eltelt 74 év, s 1818-at mutatott a naptár. Ekkor kezdték írni az úgynevezett protokollumot, ami régi görög–latin kifejezésből ered és jegyzőkönyvet jelent.

Tehát Pusztai Ádámnak, a helység törvénybírájának vezetésével el is kezdtek szervezkedni az evangélikusok. „Az Orosházi Evangelica Ecclesiának Tagjai” 1818. július 13-án levelet írtak az Orosházára látogató Lovich Ádám (1760–1831) bányakerületi szuperintendens (püspök) úrnak. Ebben előadták, hogy nincsen olyan könyvük, „amelybe a végzések feljegyztetnek, többnyire elfelejtetnek, füstbe mennek, azoknak tellyesítése nélkül”. A püspök áttanulmányozta a 12 pontban megfogalmazott levelet, s egyetértett az orosháziak kérésével.

Nyilvánvaló, hogy a két lelkésznek, Szimonidesz János esperesnek és Szigethy János lelkésznek a püspöki kérést teljesíteni kellett. Ezért 1818. december 24-re összehívták az Ecclesia Gyűlést. Itt elhatározták, hogy a „nemes Ecclesiának külön is Notariussa rendeltesen, aki is ennek utána Minden gyűlésnek meg határozásait, az Ecclesia Jegyző Könyvébe bé írja. Közönséges, meg egyező akarattal Nemes Folkusházy Sámuel úr választódott, aki minekutána a Nemes Ecclesiának benne helyzetetett bizodalmit meg köszönte, azon Jegyzői Hivatalt felvállalta.”

A gyűlés rendes tagjainak feljegyzése és név szerinti ideiktatása a jegyző első kötelessége.

Olvassuk érdeklődéssel a 200 év után ma is ismert orosházi családneveket!

„A Nemes Ecclesia Részeről

1. A Nemes Ecclesiának Inspector, Nemes Marthon Péter, a M. Gróf Károlyi Familiának Számtartója
2. Tiszteletes Szimonides János Esperest [így – K. O.] Úr
3. T. Szigethi János Úr
4. Raksányi Imre Tanító úr
5. Graf Tanító úr
6. Folkusházy László úr ttó [tanító]
7. Goszták István úr ttó
8. Tot Ferenc, az Ecclesiának mostani Curatora
9. Tot János, Eccla esküdtje
10. Horvát Pál Eccla esküdtje
11. Berta András Eccla esküdtje
12. Nemes Jankó István, 13. Ns. Kunos János, 14. Darók András 15. Mihalko Mátyás, 16. Szepesy Mihály, 17. Salamon Mihály, 18. Ágoston György, 19. Tót András, 20. Hegedűs János, 21. Nemes Szalay Mihály

Az Helység Részeről

1. Vági Mihály Fő Bíró
2. Pusztai Ádám Tör. Bíró
3. Pataki András Eskütt
4. Nemes Jankó Ferencz Eskütt
5. Horváth István, 6. Szikora György,
7. Kéri János, 8. Göndös István,

9. Csizsmadia György, 10. Tót Mihály,
 11. Szabó István, 12. Szabó Pál,
 13. Varga András
- Lejegyezte a Nemes Ecclesiának Jegyzője, Nemes Folkusházy Sámuel”

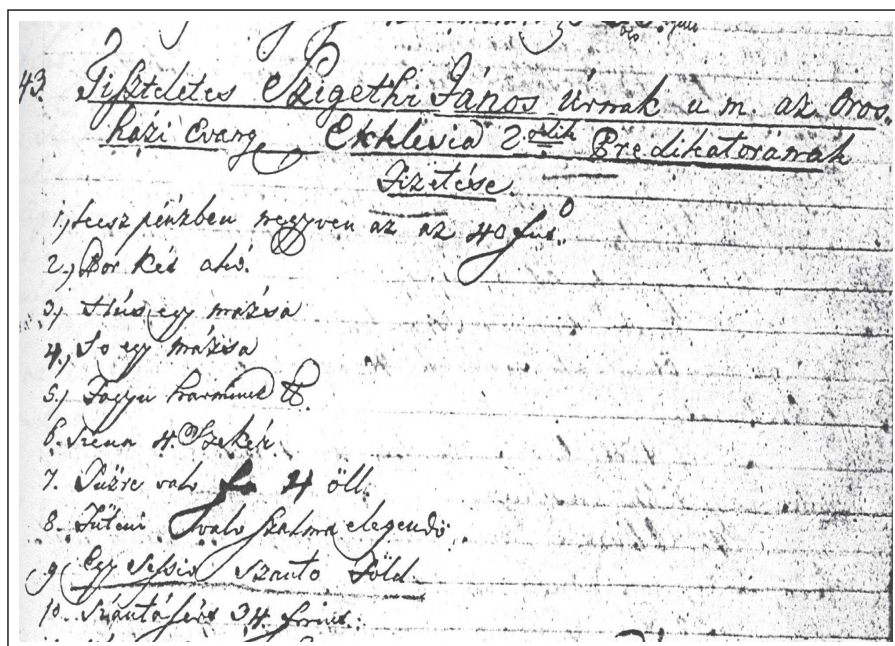
Róla megtaláltam, hogy Folkusházy László tanító és Valentinyi Anna fiaként Orosházán született, 1774-ben. A község jegyzője volt, s 1831-ben, a nagy kolerajárványban halt meg.

Végezetül ideiktatom, hogy a tartalomjegyzékkel együtt 269 oldalas, tintával írt protocollum közel 16 évig – 1818. december 24-től 1834. február 17-ig rögzíti egyházközségünk történetének sok fontos eseményét. Mérete: 39×25,5 cm. Néhány éve restauráltattuk, majd digitalizáltattuk.

A szövegben szereplő idegen kifejezések:

- protocollum = jegyzőkönyv
- evangelica = evangélikus
- ecclesia = egyház, egyházközség
- szuperintendens = püspök
- notarius = jegyző
- inspector = felügyelő
- curator = gondnok, választott világi vezető

Közzétette:
KOSZORÚS OSZKÁR

Szigethy János fizetéséről szóló irat

Karácsonytól vízkeresztig – Ünnepi alkalmaink

DECEMBER 24. (CSÜTÖRTÖK):

- 15 órakor karácsony esti Családi istentisztelet a templomban;
- 17 órakor gyülekezeti istentisztelet a templomban;
- 23.30-kor éjféλι istentisztelet a templomban.

DECEMBER 25. (PÉNTEK), KARÁCSONY 1. NAPJA:

- 10 órakor ünnepi gyülekezeti istentisztelet úrvacsorával a templomban.

DECEMBER 26. (SZOMBAT), KARÁCSONY 2. NAPJA:

- 10 órakor ünnepi gyülekezeti istentisztelet úrvacsorával a templomban.

DECEMBER 27. (VASÁRNAP):

- 10 órakor gyülekezeti istentisztelet a templomban;
- 10 órakor Tipegő istentisztelet a gyülekezeti házban.

DECEMBER 29. (KEDD):

- 8 órakor áhítat a gyülekezeti házban;

DECEMBER 30. (SZERDA):

- 8 órakor áhítat a gyülekezeti házban.

DECEMBER 31. CSÜTÖRTÖK):

- 17 órakor óév esti gyülekezeti istentisztelet a templomban.

JANUÁR 1. (PÉNTEK), ÚJÉV NAPJA:

- 10 órakor ünnepi istentisztelet úrvacsorával a templomban;
- 17 órakor istentisztelet úrvacsorával a gyülekezeti házban.

JANUÁR 3. (VASÁRNAP):

- 10 órakor istentisztelet úrvacsorával a templomban;
- 17 órakor vespera a templomban;

JANUÁR 6. (SZERDA), VÍZKERESZT NAPJA:

- 10 órakor ünnepi istentisztelet a templomban.

Ünnepi alkalmak a leánygyülekezetekben

DECEMBER 18. (PÉNTEK):

- Rákóczi telepen 15.30-tól ifi, majd felnőtt bibliaóra.

DECEMBER 19. (SZOMBAT):

- Kardoskúton délután falukarácsonyi ünnepség, ahol a kardoskúti evangélikus gyermekek is szolgálnak betlehemes játékkal.

DECEMBER 20. (ADVENT 4. VASÁRNAPJA):

- Szentetornyán 8.30-kor istentisztelet (gyermekek karácsonya).
- Rákóczi telepen 10 órakor istentisztelet, majd karácsonyi színdarabra készülünk a gyermekekkel.
- Kardoskúton 14 órakor istentisztelet.

DECEMBER 25. (CSÜTÖRTÖK), KARÁCSONY 1. NAPJA:

- Szentetornyán 8.30-kor istentisztelet úrvacsorával.
- Rákóczi telepen 10 órakor istentisztelet (gyermekek karácsonya).

- Kardoskúton 14 órakor istentisztelet (gyermekek karácsonya), utána úrvacsora.

DECEMBER 27. (VASÁRNAP):

- Szentetornyán 8.30-kor istentisztelet.
- Rákóczi telepen 10 órakor istentisztelet.
- Kardoskúton 14 órakor istentisztelet.

DECEMBER 31. (CSÜTÖRTÖK):

- Orosházán 20 órától éjjel 2 óráig ifjúsági szilveszter a leánygyülekezeti fiataloknak is.

JANUÁR 3. (VASÁRNAP):

- Szentetornyán 8.30-kor istentisztelet úrvacsorával.
- Rákóczi telepen 10 órakor istentisztelet úrvacsorával.
- Kardoskúton református istentisztelet 14 órakor. (Itt a 2016-os év első evangélikus istentisztelete január 10-én lesz.)

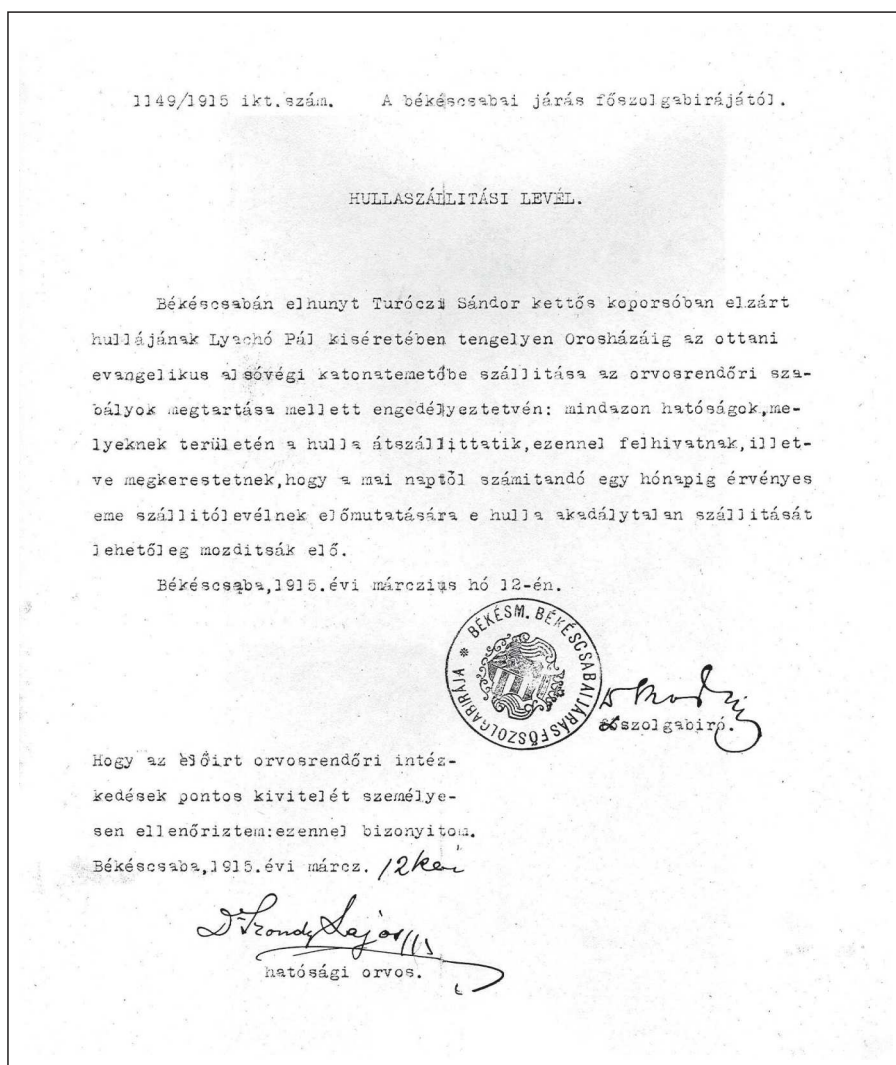
Az I. világháború orosházi evangélikus halottai VIII.

1915 őszétől megváltozott a hadi helyzet: a központi hatalmak oldalán Bulgária is hadba lépett. Az Osztrák–Magyar Monarchia csapatai ekkor már lerohanták Szerbiát, elfoglalták Montenegrót. Az olasz fronton állóháború alakult ki, az isonzoí csatákban kis területen hatalmas létszámú erők küzdöttek egymással. Az orosz fronton nagy veszteséget szenvedtek csapataink. Itthon az élet egyre nehezebbé vált, kezdődött az áruhiány. Mind kevesebben maradtak, akik bíztak a győzelemben.

Olvassuk tovább a Kálmán Rezső könyvéből idő- és ábécérendbe szedett evangélikus hősi halottak neveit, akik 100 esztendeje áldozták életüket a hazáért!

1915-BEN HŐSI HALÁLT HALT (folytatás)

- Szabados Tóth Pál hadimunkás, 2. munkás osztag
21 éves, Törökbecse
Szabados Tóth István–Csete Katalin
- Szabó András gyalogos, 101. gy. e.
20 éves, Kárpátok
Szabó András–Horváth Róza
- Szabó Antal gyalogos, 101. gy. e.
33 éves, Novipocsajev, Wolhinia
Szabó András–Kulcsár Mária
Felesége: Andrékó Róza
- Szabó György utász
21 éves, Torka, Galícia
Szabó András–Sinkó Róza
- Szabó József honvéd, 4. honvéd gy. e.
19 éves, Nagyvárád
- Szabó Lajos honvéd, 4. honvéd gy. e.
19 éves, olasz harctér
Szabó Ádám–Fehér Julianna
- Szabó Sándor gyalogos, 101. gy. e.
27 éves, Milno, Galícia
Szabó Antal–Szemenyei Katalin
Felesége: B. Horváth Julianna
- Szalai József gyalogos, 101. gy. e.
30 éves, Sátoraljaújhely
Szalai Mihály–Tóth Zsuzsanna
Felesége: Ravasz Mária
- Szász István önkéntes, 4. honvéd gy. e.
20 éves, Doberdó
Szász József–Czigány Zsuzsanna
- Szemenyei Antal gyalogos, 101. gy. e.
19 éves, Lupkov
Szemenyei János–Kiss Zsuzsanna
- Szemenyei Bálint gyalogos, 101. gy. e.
22 éves, Lupkov
- Szemenyei István gyalogos, 101. gy. e.
29 éves, Nyitra
Szemenyei József–Kovács Julianna
- Szendi Horváth István örv., 16. huszár e.
22 éves, Starigorož
- Székács István gyalogos, 101. gy. e.
22 éves, Zsolna
Székács Lajos–Zalai Julianna
- Szilasi Horváth István örv., 16. huszár e.
22 éves, Starigorož
- Szimonidesz László honvéd, 4. h. gy. e.

- Felesége: Fazekas Erzsébet
22 éves, Miskolc
Szimonidesz Lajos–Krajcovic Julianna
- Szemenyei József gyalogos 101. gy. e.
29 éves, Sarajevo
Szemenyei József–Győri Sára
Felesége: Horváth Etel
- Szemenyei Sándor gyalogos, 101. gy. e.
28 éves, Kárpátok
Szemenyei József–Győri Sára
Felesége: Szikora Éva
- Szula Mihály honvéd, 4. honvéd gy. e.
29 éves, Monte San-Michele
Szula Mihály–Héjjas Katalin
- Szűcs Sándor honvéd, 4. honvéd gy. e.
20 éves, Laborcőfő
Szűcs Sándor–Kádár Anna
- Takács István honvéd, 4. honvéd gy. e.

- 37 éves, Szerbia
Takács József–Harsányi Róza
Felesége: Pukánszki Julianna
- *Takács Sándor* honvéd, 3. honvéd gy. e.
24 éves, Kotici
Takács Antal–Fazekas Katalin
- *Tarr Lajos dr.* zászlós, 5. honvéd gy. e.
26 éves, Vendégi
- *Torda Molnár István* honvéd, 4. h. gy. e.
20 éves, orosz harctér
Torda Molnár Antal–Boros Mária
- *Torda Molnár József* honvéd, 4. h. gy. e.
21 éves, orosz harctér
Torda Molnár József–Batucz Julianna
- *Tóth Antal* szakaszvezető, 101. gy. e.
25 éves, Doberdó
Tóth Antal–Kabódi Erzsébet
Felesége: Soós Julianna
- *Tóth István* gyalogos, 101. gy. e.
23 éves, Galícia
Tóth János–Tüske Zsuzsanna
- *Tóth Lajos* gyalogos, 101. gy. e.
29 éves, Unterwalden
- *Tóth Lajos* gyalogos, 101. gy. e.
23 éves, Zlocsov
- *Tóth Pál* honvéd, 4. honvéd gy. e.
33 éves, Monte San-Martino
Tóth Pál–Zsedényi Julianna
Felesége: Szoboszlai Lídia
- *Tóth Benedek György* szkv., 101. gy. e.
30 éves, Budapest
Tóth Benedek Márton–Czikora Mária
Felesége: Hajdu Róza
- *Tóth Benedek János* huszár, 2. huszár e.
28 éves, Brezsko
Tóth Benedek János–Csizmadia Julianna
Felesége: Plenter Erzsébet
- *Turóczy Sándor* gyalogos, 101. gy. e.
30 éves, Békéscsaba
Turóczy Pál–Csiszár Katalin
Felesége: Vági Etel
- *Ujj Antal* gyalogos, 101. gy. e.
22 éves, Komaneza
Ujj Antal–Török Julianna
- *Varga Antal* gyalogos, 101. gy. e.
20 éves, Milno, Galícia
Varga Antal–Bánki Horváth Zsuzsanna
- *Varga Dávid* szakaszvezető, 101. gy. e.
25 éves, Preluki
Varga István–Zalai Róza
Felesége: Kiss Mária
- *Varga Imre* gyalogos, 101. gy. e.
28 éves, Békéscsaba
- *Varga József Antal* honvéd, 2. h. gy. e.
19 éves, Sosnow
Varga Antal–Verasztó Lídia
- *Varga Mátyás* gyalogos, 101. gy. e.

- 36 éves, Békéscsaba
- *Varga Pál* honvéd, 4. honvéd gy. e.
39 éves, Morovicz
Varga Pál–Héjjas Sára
Felesége: Takács Róza
- *Vági Bálint* gyalogos, 101. gy. e.
30 éves, Nikolajevszk
Vági Pál–Bokor Erzsébet
Felesége: Kovács Róza
- *Vági György* gyalogos, 101. gy. e.
29 éves, orosz harctér
Vági Péter–Csizmadia Mária

- *Vári Antal* gyalogos, 101. gy. e.
29 éves, Zlocsov
- *Verasztó Ferenc* honvéd, 4. honvéd gy. e.
39 éves, Szerbia
Verasztó Lajos–Ádász Mária
Felesége: Berta Julianna
- *Verasztó Sándor* gyalogos, 101. gy. e.
24 éves, Kulajevics
Verasztó András–Lőrincz Zsuzsanna
Felesége: Héjjas Margit
- *Zatykó Sándor* honvéd, 4. honvéd gy. e.
38 éves, Kuternog
Zatykó Mihály–Kovalcsik Zsuzsanna
Felesége: Ravasz Etel

- *Zábrák József* őrvezető, 4. honvéd gy. e.
22 éves, Szanok
Zábrák Antal–Vági Katalin

Kálmán Rezső *Az orosházi evangélikus bősök emlékezete* (1925) című füzetének 800 nevével, az 1915-ben regisztrált 226 áldozat között nem találhatóak az alábbiak, akik azonban az evangélikus halotti anyakönyvben szerepelnek:

- *Osztrovski (Osztroluczki) János* 21 éves, a galíciai harcokban esett el.
- *Mikó Sándor* 26 éves, a katonaságnál kapott betegségben Orosházán halt meg.
- *Dénes József* 28 éves, a gyulai kórházban halt meg.
- *Laki Lajos* 22 éves, az északi harctéren esett el.
- *Rajki József* 25 éves, a losonci kórházban halt meg.
- *Pukánszky Béla* 35 éves, a 4. honvéd gyalogezred katonája.
- *Tót István* 23 éves, Boszniában halt meg, onnan hozták haza.
- *Kernók Mihály* 25 éves, Sátoraljaújhelyen halt meg, 1916-ban hozták haza.

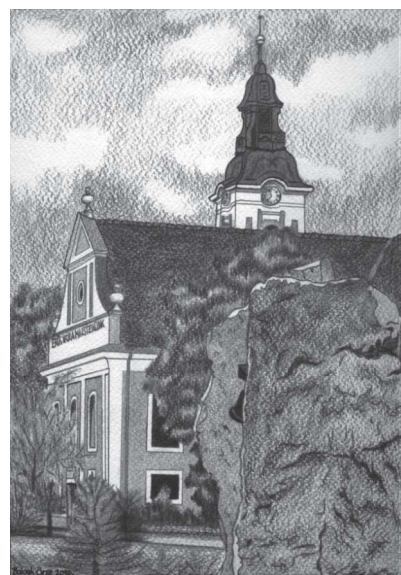
Szerepel még az evangélikus halotti anyakönyvben *Havaruha* Teodoff 42 éves orosz fogoly, aki Orosházán halt meg szív-szélhűtésben.

(Folytatása következik...)

KOSZORÚS OSZKÁR

Orosháza ceruzahegyen

Balogh Örsé 111-re gyarapított alkotása között Orosháza templomai, középületei, városképi jelentőségű polgári házai, illetve az evangélikus egyházhoz kötődő épületek szerepelnek. Utóbbiakat ábrázoló rajzai közül ezúttal a műemlék evangélikus templom bemutatására kerül sor az *Orosházi Harangszó*-ban. Később barokk stílusban ismeretlen mester tervei szerint épült. A torony 1777-ben, a kelet-nyugati főhajó 1786-ban. A déli toldalék 1830-ban, Czigler Antal építőmester által. A torony eredetileg külön állott, az összeépítés ideje bizonytalan.

Evangélikus templom

Az orosházi Vörösmarty utcai állami iskola hősi halált halt tanítóinak emléke

Oroszházán 1902-ben nyílt meg a Vörösmarty utcai állami elemi iskola 6 tanítóval és 549 növendékkel. Az I. világháború idején az iskolai élet megszokott rendjét több tényező zavarta meg. Az iskolákban már 1915-től kezdve érezte hatását a háború. Ezek közül elsőként a nevelők katonai behívása harctéri szolgálatra. Szomorú bizonyossága ennek a Vörösmarty utcai állami iskola földszinti folyosóján elhelyezett emléktábla, melyen 5, a világháborúban elesett állami tanító neve olvasható.

A Vörösmarty utcai állami elemi iskola 1915–16-ban vöröskeresztes kórházként működött. Az osztályokat az evangélikus és az állami polgári iskolákban helyezték el. 1919-től 1920 márciusáig pedig a román katonaság használta az épületet.

A földszinti folyosó falába illesztett márványtáblát az iskola gondnoksága és tantestülete Münstermann Ernő igazgatósága alatt állította az iskola fennállásának 25 éves évfordulója alkalmából.

Az iskola jubileuma alkalmából május

növendékei jelenjenek meg a háborúban hősi halált halt tanítóiknak emléktáblájának leleplezésénél, és tegyenek tanúságot arról, hogy elesett tanítók iránti tiszteletük és hálájuk még mindig él szívükben.” Az igazgatóság természetesen a növendékeken kívül az ünnepélyre az elesett tanítók hozzátartozóit, hatóságokat, intézeteket, egyesületeket és „tanúgy-barátokat” is meghívott.

Az ünnepély és táblaavatás időpontját mindkét, az iskola történetét feldolgozó forrásmunka tévesen közli, így azokat munkánkba nem vettük át. A Kadocsa Oszkár igazgató tollából ránk maradt *Állami Népiskolák Története 1744–1944* az avatás idejét 1927. május 29-re teszi. Az iskola 100. évfordulójára kiadott évkönyv a 25 éves évforduló téves időpontjából már csak a hónapot vette át.

Valójában tehát 1927. június 12-én, vasárnap délelőtt felemelően szép ünnepség keretében ülte meg az orosházi állami elemi iskola 25 éves fennállását s egyúttal a világháborúban elesett iskolai tanítók emlékét: „Münstermann Ernő igazgató, lendületes szép beszédben méltatta az ünnepség jelentőségét, az iskola nevelő, kulturális jelentőségét s kegyelettel emlékezett meg a világháborúban elesett tanítókról.”

Az igazgató beszéde után az ünneplő közönség az iskola folyosójára vonult, ahol a hősi halált halt tanítók emléktáblája előtt dr. Berthóty Károly gondnoksági elnök, országgyűlési képviselő közvetlen szavakkal mély hatást keltő beszédet mondott: „A nemzet napszámosságainak öt tagja esett el a háborúban ezen iskola tanítói közül, kik életüket a nemzeti élet fejlesztésének szentelték. A kegyelet emléket állított a hős tanítóknak, az ünneplő közönség pedig könyveit hozta ide, mint a legszebb áldozatot.” A tábla leleplezése előtt Kossuth Lajos szavait idézte: „Az elesettek csontjai elporladnak, a könnyek árjai kiszáradnak, az özvegyek és árvák gyászruhái elrongyolódnak, de az emlékezés megmarad.” Dr. Berthóty Károly ezt követően levonta a nemzetiszínű leplet az emléktábláról, melyen a következő aranybetűs felírás áll:

A VILÁGHÁBORÚBAN A HAZÁÉRT
HŐSI HALÁLT HALT:

Az I. világháborúból a bel- és külterületi állami népiskolák tantestülete is kivette a részét. Katonai szolgálatra az alábbi 11 tanítót vonultatták be: Mitterholczer Károly, Török István, Sümeghy Kálmán, Kliment Emil, Paulovics József igazgató belterületi tanítókat, valamint Török János bónumi, Sin István gyopárhalmi, Szilasi Horváth Pál monori úti, Belák Géza kéthosszúrosi, Hézer Sándor bónumi és Szalay Kálmán szőlőközi állami tanítókat.

29-én hírlapi meghívást tett közzé: „A helybeli állami elemi iskola június 12-én fél 12 órakor ünnepli fennállásának 25. évfordulóját. Kérjük az intézet növendékeit, emlékezzenek vissza azokra a kedves iskolás napokra, amikor könyvekkel és táskáikkal siettek intézetünk falai közé...”

Hírül adták továbbá azt is, hogy az évforduló alkalmából az iskola a tantestület elesett hőseinek emlékére márványtáblát fog leleplezni. „Kérjük, hogy az elesettek volt

BELÁK GÉZA
HÉZER SÁNDOR
SÜMEGHY KÁLMÁN
SZILASI HORVÁTH PÁL
TÖRÖK JÁNOS

OROSHÁZI ÁLLAMI TANÍTÓK EMLÉKÉRE
ÁLLÍTTATTA AZ ISKOLA 25 ÉVES
FENNÁLLÁSÁNAK ÉVFORDULÓJÁN
AZ ISKOLA TANÍTÓTESTÜLETE.
OROSHÁZA, 1927. MÁJUS HŐ 29-ÉN.

Az ünnepségen megjelentek a hősi halált tanítók hozzátartozói, Csizmadia András országgyűlési képviselő, a tantestület tagjai, s az orosházi társadalomból igen számosan. Az előjáróságot Baranyai Kálmán bíró és Kunos István főjegyző képviselte. Az ünnepséget az Orosházi Dalegylet dicséretet érdemlő szereplése tette még emelkedettebbé.

Amit a hősi halált halt állami iskolai tanítókról sikerült megtudni

Belák Géza kéthosszúrosi tanító, hadapródjelölt őrmester orosz fogságban, Urszumban, 1917. december 4-én halt hősi halált. (1914-től tanított az iskolában.)

Hézer Sándor bónumi tanító, a 4. gyalog ezred hadapródjelölt őrmestere a harcúterén szerzett betegségében 21 évesen a gyulai kórházban halt meg, és itthon temették el. (1914-től tanított az iskolában.)

Sümeghy Kálmán belterületi tanító, 38. gyalogezredbeli tartalékos hadnagy Galíciában, a Koltovnál vívott ütközetben

1917. július 6-án gránátlövés következtében, 36 éves korában hősi halált halt. Az Orosházi Újságnak évekig főmunkatársa volt. (1907-től tanított az iskolában.)

Szilasi Horváth Pál monori úti tanítót 1914. november óta mint eltűntet kezelték. Hivatalos holtta nyilvánítása nem érkezett meg. 1908 óta volt az iskola tanítója.

Török János 1883. október 6-án született Orosházán. 1905-ben szerzett tanítói oklevelet. 1914 augusztusában vonult be a békéscsabai 101-es gyalogezredhez. Mint karpaszományost tisztiiskolára vezényelték. Ennek elvégzése után zászlósi rendfokozatot kapott és az „Északi-harcúterre” irányították. A Kárpátokban, az oroszok elleni vívott harcokban halálos sebet kapott (egy srapszelvény a fejébe fúródott), és hosszú szenvedés után, 1915. április 15-én, a gyulai katonai kórházban, 32 éves korában hősi halált halt. (1905 óta volt Állami Elemi Iskolai tanító.)

Hézer Sándor és Török János tanítók sírjára, akik a gyulai kórházban haltak hősi halált, a gondnokság és a tantestület koszorút helyezett el.

Hősök, akiknek neve két emléktáblán is meg lett örökítve

Hézer Sándor, Sümeghy Kálmán, Szilasi Horváth Pál evangélikus vallású tanítók neve az evangélikus templomban elhelyezett hősök emléktábláján is olvasható. *Török János* református vallású volt, nevét a refor-

mátus templomban elhelyezett hősök tábláján is megörökítették.

1925. március 29-én az evangélikus hősök emléktáblájának avatásának napján a hősök hozzátartozói hozták el koszorúikat a templomba. Közöttük Sümeghy Kálmán emlékének áldozva özvegye és gyermekei, akik fehér koszorút helyeztek az oltár elé.

A világháborúban fogságba esett tanítók

A hadba vonult orosházi állami tanítók közül, akik végigharcolták a világháború véres poklát, négyen fogságba estek: Sin István tartalékos hadnagy szerb, Mitterholcz Károly, Szalay Kálmán és Török István pedig orosz fogságba kerültek, ahonnan évek múltán hazatérhettek.

Ambrózy József igazgató indítványára 1937-ben a tantestület bekereteztette a tíz évvel korábban elhelyezett emléktáblát, melyet az azt követő időkben az Ifjúsági Vöröskereszt leánycsoport virágokkal díszített. Ünnepélyes alkalmakkor pedig a Vöröskereszt fiúcsoport díszőrséget állt a tábla alatt.

Az iskola hősi halált halt tanítói valós példaképeivé váltak a nevelőknek és a háborút követő diáknemzedéknek egyaránt. Példái annak, hogy a hazaszeretetről nemcsak beszéltek, tanítottak, de életüket is áldozták a hazáért.

VERASZTÓ ANTAL

Orosházi evangélikus évfordulók 2016-ban

A hamarosan már mögöttünk maradó 2015-ös esztendőben négy kerek évfordulóról emlékeztünk meg. 300 éve, 1715-ben a Vas megyei Gencsen született Horváth András, Orosháza első evangélikus lelkésze, mai településünk fő összetartója, alapításának leírója. 250 éve, 1765. június 12-én, a Győr megyei Felpécen született Czetter Sámuel nemzetközi hírnévű rézmetsző, Horváth András lelkész nevelt gyermeke. 200 éve, 1815-ben Prágában, a német nyelvű Hesperus című folyóiratban látott napvilágot Skolka Sámuel evangélikus tanító munkája, *A Békés vármegyei Orosháza topográfiaja*. 100 éve, 1915. január 21-én, Miskolcon született Gyöngyösi Vilmos evangélikus lelkész, aki 1948-tól 1952-ig szolgált Orosházán.

A 2016. év kapcsán három jeles kerek évfordulóra hívjuk fel a figyelmet.

200 éve

1816. november 29-én, Orosházán halt meg ÁGOSTON ISTVÁN, Orosháza harmadik evangélikus lelkésze.

Orosházán született 1770. augusztus 12-én. Első volt, aki mint végzett teológus visszatért saját szülőfalujába lelkésznek. Apja, a falualapító ősökkel büszkélkedő Ágoston János felismerte a művelődés szükségességét, s fiát már magasabb iskolába járatta. István az orosházi alsó fokú iskola elvégzése után a nagyhírnévű pozsonyi gimnáziumban tanult, majd Jénában bölcsészeti és teológiai tanulmányokat végzett. Tudós, nagy olvasottságú férfi vált belőle.

Jól elsajátította a német nyelvet, 1793-ban meglátogatta a Gotha közelében fekvő Schnepfenthalban működő Salzman-féle pedagógiai intézetet.

1795-ben választották meg Szimoni-desz János mellé orosházi lelkésznek, aki már több mint egy évtizede jórészt egyedül végezte a közel 8000 helyi evangélikus, esperesként pedig a kiterjedt egyházmegye ügyes-bajos dolgait, szolgálatait. Ágoston István feleségül vette Reith Juditot, s hat gyermekük született.

A kortárs Skolka Sámuel azt írta Ágoston Istvánról, hogy a nagy elméleti és gyakorlati pedagógussá váló lelkész Pestalozzi nevelési módszereit talán első ízben alkalmazta haszonnal Magyarországon, saját gyermekeinél. Legidősebb lányát, Teréziát

a falu jegyzője, Dedinszky István (evangélikus felügyelő is volt) vette feleségül. Makóra költöztek, 11 gyermekük és sok unokájuk közül többen jelentős közéleti szerepet játszottak.

175 éve

1841. június 16-án, a Veszprém megyei Pápán született dr. LÁSZLÓ ELEK, Orosháza első községi orvosa, az evangélikus egyházközség felügyelője.

Apja László Jónás a pápai evangélikus egyházközség lelkésze volt, édesanyja Kluge Terézia. Már apai nagyapja és két nagybátyja is lelkészek voltak.

A gimnáziumot szülőhelyén és Sopronban végezte, majd beiratkozott a pesti egyetem orvosi karára. Olyan professzoroknál hallgatott előadásokat és vizsgázott mint Balassa János, Jendrassik Jenő, Lenhossék

Lumnitzer Sándor főorvos sebészeti osztályán kezdte meg orvosi gyakorlatát.

1869-ben érkezett Orosházára és foglalta el a községi orvosi tisztséget. „Az első megpendített eszme volt a Gyapároson [így! – K. O.] egy fürdő, esetleg egy gyógyfürdő felállítására” – írta. Másik nagy célkitűzése így szólt: „Lelkemnek álma vágyaim netovábbja volt kórházat állítani”.

Mint a település egyik szellemi vezetője, az élet minden területén élére állt a jó ügyeknek. Évekig volt az evangélikus egyházközség felügyelője, ő szervezte meg a tűzoltóságot, évtizedekig volt a képviselőtestület tagja, a Takarékpénztár és a Kaszinó elnöke, több könyvet írt. 1919. március 27-én halt meg Orosházán.

Dr. Sós József és dr. Szabó Gyula írt dr. László Elekről, Rajki László szobrot készített, 1990-ben lakótelepet neveztek el róla, s megalapították a dr. László Elek-díjat.

150 éve

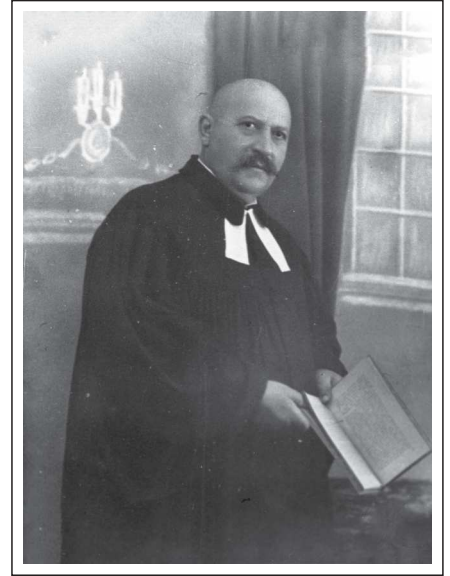
1866. október 16-án, a Gömör megyei Osgyánban született KOVÁCS ANDOR esperes-lelkész, magyar királyi kormányfőtanácsos.

Édesapja Kovács Ferenc építőmester, édesanyja Misurik Borbála. Az elemi iskolát szülőhelyén végezte el, a középiskola nyolc osztályát a rimaszombati evangélikus főgimnáziumban. Teológiai tanulmányainak színhelye a Sáros megyei Eperjes. 1890-ben Jolsván tette le a papi vizsgát, Miskolcon szentelték lelkészé. Segédlelkészként Brassóban, Miskolcon és Rozsnyón szolgált, 1892-ben a hernádvecsei gyülekezet hívta meg lelképásztorának. Családot alapított, feleségül vette Zboray Máriát, első gyermekei még itt születtek.

Tíz esztendő után életének új fejezete kezdődött: 1902. február 13-án, Harsányi

Sándor utódaként, elfoglalta Magyarország legnagyobb evangélikus gyülekezetének egyik lelkészi állását, az orosházi alvégi parókián.

Kiváló szónoklataival, keresztyén gondolkodásával és életvitelével hamarosan kitűnt még a kivételes képességű Veres József mellett is. Többször lett igazgatólelkész.

1918-ban a békési egyházmegye püspökének jelölte. Hosszú ideig volt egyházmegyei főjegyző, 1920-ban az esperesi tisztséget is elnyerte.

Körülbelül harminc önálló kötete, füzetet jelent meg. Öt gyermeke született: Márta (Bayer Istvánné), Jolán (dr. Czirbusz Endréné), Lenke (dr. Pokorny Lajos első felesége), Endre (elesett az első világháborúban), Béla (köztisztviselőként álló orosházi ügyvéd volt). 1946. július 8-án halt meg Orosházán. 2005-ben emlékkövet állítottunk tiszteletére egyháztörténeti parkunkban.

KOSZORÚS OSZKÁR

József, Semmelweis Ignác, Than Károly. Az 1865/1866-os tanévre a bécsi egyetemre ment. A pesti Szent Rókus Kórházban

Hallható ige

Vasárnapi istentiszteleteink igehirdetéseit a kedves testvérek hétről hétre meghallgathatják az interneten is, a következő honlapcímen: oroshaza.lutheran.hu Igehirdetéseink 2008. augusztus 31. óta mindig felkerülnek a világhálóra, így rendszeres közkinccsé tételük. Isten áldása legyen minden alkalmon, ahol az Ő igéje hangzik. Hisszük a prófétai tanítást, hogy: „...az én ígém is, amely számból kijön: nem tér vissza hozzám üresen, hanem véghezviszi, amit akarok, eléri célját, amiért küldtem.” [Ézs 55,11]

Segítők kerestetnek!

A gyülekezeti nővéri szolgálat betegmozgató csoportja új tagokat keres. Olyan erős fizikumú és jó szándékú férfiakat várnak soraikba, akik vállalják mozgásukban korlátozott, vagy teljesen mozgásképtelen testvérek segítségét. Külön öröm, ha az illető jogosítvánnyal rendelkezik, mert vannak gépjárművel megoldható esetek is.

Ha valaki csatlakozni szeretne hozzájuk, keresse a nővéri szolgálatot, vagy jelentkezzen a lelkészi hivatalban. Várunk minden segíteni szándékozót!

Fotóalbum

E címmel egy sorozatot indítottunk. Várjuk mindazok jelentkezését, akik egy-egy régóta őrzött fotójukat szívesen közzétennék lapunkban. Olyan, a 19. és 20. században készült fényképekre gondolunk, amelyek evangélikus egyházközségünkhöz vagy a leányegházakhoz kapcsolódnak. Lehetnek régi orosházi evangélikus iskolai fotók, konfirmációról, esküvőről, temetésről készült felvételek. Ábrázolhatják templomunkat, egykori iskoláinkat, egyházi épületeinket. Örülnénk annak is, ha eddig ismeretlen képeket kapnánk régi egyházi alkalmainkról, lelkészeinkről, tanítóinkról, más tisztségviselőinkről. Fontos annak pontosítása, hogy kit vagy mit ábrázol a beadott felvétel, hol és mikor készült. Feltüntetjük a fotó tulajdonosának nevét és (ha tudjuk) a fotográfusét is.

Kérjük Olvasóinkat, hogy a lelkészi hivatalba, Csehi József hivatalvezetőhöz (Orosháza, Thék E. u. 2.) válogatás után juttassanak el, egy jól másolható, érdekes fényképet. Most pedig gyönyörködjünk a régi felvételekben!

**György Vilmos (1838–1885)
volt orosházi lelkész (Budapest, kb. 1880)**
Beküldő: Tóth Imréné Csizmadia Katalin
(Szeged)

**György Vilmosné Székács Etelka (1846–1932),
Székács József püspök lánya (Budapest, 1901)**
Beküldő: Tóth Imréné Csizmadia Katalin
(Szeged)

**Konfirmáció Rákóczi telepen.
Farkas Lajos lelkész előtt a beküldő testvére, Torda Ilona, (Rákóczi telep, 1952)**
Beküldő: Láncziné Torda Vera

Kedves Testvérek!

Gyülekezetünk fennmaradása és hitéletünk sokszínűségének megtartása érdekében újra és újra hangsúlyozva kérjük mindenki anyagi áldozatvállalását. Adományaik, az egyházfenntartói járuléka, a perselybe szánt összeg befizetésének és mértékének önkéntessége kifejezi: nem kívánunk erőn felüli terhet róni senkire, de gyülekezetünk nem nélkülözheti a támogatásnak ezt a formáját. Közösségünkért való felelősségükből, szeretetükből fakadóan várjuk tehát felajánlásait. Ha valakinek könnyebbéget jelent, akkor az egyházközségnek szánt felajánlást nem kell egy összegben befizetnie, lehetőségeihez mérten kisebb részletekben is megteheti. A befizetések ügyében Lelkészi Hivatalunk munkatársai mindig készséggel állnak segítségükre.

Minden támogatásukat megköszönve: ÖRDÖG ENDRE igazgatólelkész

Az „első” és az „utolsó”?

Édesapánk, néhai Szabó Antal Mihály a megözvegyülése, azaz édesanyánk elvesztése után néhány évvel, egy temetőlátogatás alkalmával odavezetett Szabó felmenőink egyikének 19. századi sírjához. Az 1798-ban született Szabó Ádám gondosan karbantartott, műkövezett nyughelye eredeti márvány kőtáblájának írását már akkor feljegyeztem, majd a következő alkalommal lefényképeztem. Később Szabó Gizella unokanővéremmel és dr. Szabó Mihály testvérbátyámmal is megosztottam e nem mindennapi tudást, hogy a leszármazottak utánunk következő nemzedékeiből is minél többen megörökölhessék.

Családunk apai és anyai ágon azon orosházai népes táborhoz tartozik, akik a letelepedő ősök utódainak tartják magukat. A kezdet egyelőre a múlt ködében van, de az Orosházán 1745-ben megkezdett új élet miatt nem szakadt meg az elvándorlók kapcsolata tolnai atyafijaikkal. A sárszentlőrinci „egyházi laistrom” (amiben a zombai evangélikusokat is nyilvántartották) 1758. december 6-i bejegyzése szerint az „Oros egyházán lakozó Szabó János özvegy ember meg hitezett Gersei Sárával Bodots Mihál özvegyével... Oros egy házán lakozó Szabó István nőtelen legény jegyzette el magának és meg hitezett Bodots Sárával”. 1766. május 12-én „Orosházán lakozó Szabó Mihály özvegy ember eskütetett meg, itt lakozó Zámbo István hajadon leányával, Katával.” 1781. november 23-án a „Nemes Békes vrmyében, Oros-házán lakozó Szabó Mihály-nak nőtelen legény fia Mihály... hütötetett meg itt lakozó Zámbo Istvánnak hajadon leányával Evával.” Biztosan tudjuk azonban, hogy Szabó Ádám (1798–1873) és felesége, Horváth Juliánna (1800–1875) a szépnagyszüleink, vagyis testvéremmel és első unokatestvéreinkkel együtt negyedízigen vagyunk az ő leszármazottaik. Szabó Ádám a Szabó (1.) Andrásról született Szabó Ferenc és (szűcs) Szabó Éva négy gyermekének egyike volt. Szabó (1.) András neve 1758-ban jelenik meg Adorján Jánosnak Örzse leányával együtt. Szabó Éva neve előtt a (szűcs) az édesapja, Szabó János mesterségére utal, jelezvén, hogy e családnév már akkoriban gyakori lehetett származásilag független, de legalább távoli ágon. Szabó Ádám fia Szabó (2.) András volt.

Őneki Göndös Máriával kötött házasságából származik Szabó (1.) István, akinek Gy. Kovács Juliánától két leánya és három fia született. Közülük Szabó Antal Mihály az édesapánk. Az általa ismert legelső Szabó családi sírhely az Alvégi temető egyik legrégebbi, 2. számú parcellájában (sírhelytáblájában) található.

30 évvel ezelőtt, amikor engem elvezetett oda, a köve még erősen kopott, és a felirata nehezen olvasható volt. Az előlap [boltív foglalásban szomorúfűz motívum]:

ITT NYUGOSZNAK
SZABÓ ÁDÁM
SZÜLETETT AZ 1798^{DIK}
ESZTENDŐBEN
MEGHALT AZ 1873^{DIK}
AUGUSTUSBAN
FÁRADHATATLAN NAGY
SZORGALMÚ
A MELY RITKÍTJA PÁRJÁT
S TANUSÍT
OLY SOK SZÉP VAGYONÁNAK
SZERZÉSÉVEL
TOVÁBBÁ CSETE JULIÁNNA
UNOKA MENYE
Béke hamvaikra!

A hátlap erősen megkopott feliratának tanúsága szerint [szomorúfűz motívum]:

Itt nyugszik
HORVÁTH JULIÁNNA
Meghalt életének 75^{dik} Decemb 26=
1875
Béke legyen hamvai felett
E sírkövet emelték hálás gyermekei
és unokái
[páros olajfaág szimbólum]
CSEPREGI ANTAL
1874–1959

ÉS NEJE
JANKÓ ZSUZSANNA
1877–1955
MIENK A NYUGALOM,
TIÉTEK A FÁJDALOM.
AZ ÉLET KÜZDELMEI UTÁN,
EZ A JUTALOM.

Az Enter A. budapesti székhelyű műhelyéből rendelt sírkő előlapja ma csiszolt felületű, sűrű betűs vésett szövege jól olvasható állapotban van. Horváth Juliánna nevét és adatait a hátoldalon azonban egy felcsavarozott, fekete műmárványtábla takarja, amelynek felirata: „Schneider István / 1921– / Berta Berta 1930–2000 / Emlékük örökké él”.

Örvendetes, hogy Isten megtartó kegyelméből szülővárosunk történetének két évszázadát átívelő családi, tárgyi emléke erősítheti őseink tiszteletét. Gyermekeink családjaira gondolok: ők a Szabó Ádám utáni hatodik nemzedék; sőt 2014-ben Szűcs Bence megérkezésével eggyel továbbléptünk. Ilyenképpen, ha jól levéltáraztam, a 18. század elejétől, az első Szabó Andrástól fogva már 10 generációt tarthatunk számon a családfánkban!

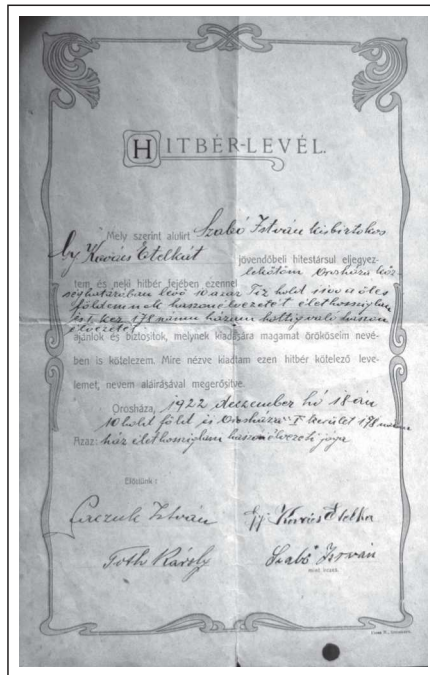
Hálásan köszönöm néhai Szárazné Körrösy Edit egyházi levéltáros, Karlné Csepregi Erzsébet sárszentlőrinci tisztelendő lelkeszasszony, Koszorús Oszkár helytörténetész–levéltáros segítségét az anyakönyvi források kutatásában, és testvérbátyám kitartását, amivel a sír gondozóit felderítette és megkereste.

A népi jogszokás körébe tartozik a móreringolás, ami az emberi élet legnagyobb fordulójának egyikéhez, a házasságkötéshez kapcsolódik. Nem azonos a nászajándék vagy a hozomány fogalmával, hanem a leendő férj által a házasság megkötésére felajánlott, vagy a leendő asszony által a házasság fejében megkövetelt díj. Történelmi háttérben a hitbér, a házasság középkori vagyoni jogi intézménye áll. A mórering azonban inkább egyfajta házassági jutalom, amelyben jelentős a biztonság és a gondoskodás szándéka a házasságkötés meghiúsulása vagy özvegyesség esetére tekintettel. Az

árnyalatnyi, de fontos különbség ellenére a tanúsító okiratot egyaránt hívják móringlevélnak és hitbér-levélnak. Tapasztalataim szerint Zalában – ha a gyakorlatát nem is ismerik – a vagyonszerzés és vagyonvesztés keserű szájjal emlegetett módjának tartják (pl. „e:móringlevét a földet”). Az orosházi, 1788-tól 1835-ig jegyzett evangélikus egyházi móringlevél igazi ritkaság (Verasztó Antal dolgozta fel 2006-ban). A Felvidéken és a Dunántúlon helyenként előfordul ilyen kötet, Bács-Bodrog megyében pedig az 1810 és 1879 közötti időszakból gyűjtöttek össze móringleveleket.

Tudni kell azonban, hogy nem minden házasulandó móringlevél, és azt is, hogy a szokás a 20. században tovább élt. Kapható volt például az Orosházi Újság nyomdájában előre nyomtatott, az örökösök nevében is kötelezettséget vállaló hitbér-levéli űrlap, amit – akárcsak szerződéskötés esetén – tanúk jelenlétében tölthettek ki, és okmánybélyeggel még hitelesebbé tettek, ahogy a világhálón látható nagyszénási példány bizonyítja 1921-ből.

A mi családjunk birtokában lévő hitbér-levéli (amit Pless nyomtatott Orosházán), 1922. december 18-án tragikus családi helyzet következményeként keletkezett.

Ugyanis apai nagyanyánk, Szabó (1.) Istvánné Gy. Kovács Julianna 1915-ben, az ötödik gyermeke születését követően egy héten belül elhunyt. A félérván maradt fiú-csecsemő gyakorlatilag a családja és idősebb nővérei segítségével maradt életben, majd gondozását és felnevelését az elhunyt húga, Gy. Kovács Etelka vállalta. Ő, mint a második feleség, csaknem két évtizeddel volt fiatalabb a férjénél. A hitbér-levéli tanúsága szerint ezért a földbirtok és az orosházi ház élethossziglan tartó haszonélvezete illette meg.

A második világháború és következményei azonban mindent megváltoztattak. A legszűkebb anyai és apai rokonsági körünkből hárman nyugosznak ismeretlen, idegen földben, és csak egy fiúnak sikerült hadifogság után hazatérnie. A második házassága után Csete nagymama névre hallgató jóasszonyt azonban élete végéig rendszeresen látogatta és segítette hálás nevelt gyermeke, aki hazakerült a fogságból, az édesapánk.

Dr. SZABÓ ISTVÁN LAJOS

Krausz Imre 1923–2015

Krausz Imre 1923. április 8-án született Orosházán, Krausz Imre és Baranyai Julianna gazdálkodó szülők gyermekeként. Alapfokú tanulmányait Orosházán végezte, majd a szarvasi evangélikus gimnáziumban érettségizett. A budapesti műegyetem építésmérnöki karán tanult tovább, de két év után politikai okokból eltanácsolták, mivel a szüleinek volt 20 holdnyi földje, amit elvettek, és amely miatt kuláknak minősítették a családot.

Orosházára hazatérve a mélyépítő vállalatnál 1 hónapot dolgozhatott, onnan is eltávolították. Ekkor sok mindennel próbálkozott, hogy a megélhetését biztosítsa. Tanított KRESZ-t, motorkerékpáros gyakorlati vizsgát vezetett. Gyerekkorától érdekelte a fényképezés, így előbb a múzeumban, majd 1952-ben néhány társával az Orosházi Petőfi Kultúrházban fotósakkört alakított, amely később országos hírnevet szerzett. Az 1956-os forradalom bukása után ketten maradtak édesanyjával.

Elhatározta, hogy megszerzi a fényképész mestertervizsgát, és profiként dolgozik majd, hogy eltarthassa családját. Számos arany-, ezüst- és bronzéremet szerzett hazai és nemzetközi fotókiállításokon, tagja lett a Magyar Fotóművészek Szövetségének. Rengeteget dolgozott, így a család anyagi helyzete lassan rendeződött, neve egyre ismertebbé vált az országban. Fotóriporterként tevékenykedett, motorkerékpárra ült és fényképezőgéppel bejárta az országot.

A mindig kalandokra vágyó fiatalember régi vágya teljesült,

amikor az 1960-as évektől külföldi utazásokba kezdhett. Első „ajánlott” útjai Csehszlovákiába, majd a Szovjetunióba vezettek. 1964-ben kijutott a Tokiói Nyári Olimpiára, s egy hónapig járva Japánt szüntelenül fényképezett. Hazatérve több száz felkérésnek tett eleget, előadásokat tartott. Honoráriumait a következő utazásra fordította. A nyugdíj megszerzése miatt 10 évet az Orosházi Üvegyár fotólaborjában töltött.

Az apró termetű (133 cm, 33 kg) fotóművész 127 országban fordult meg: Indiától Nepálig, Kínáig, az Indonéz szigetvilágtól Új-Zélandon és a Fidzsi-szigeteken át Ausztráliáig. Tokiótól Atlantáig kilenc egymást követő olimpián volt jelen. Színes diásorait, szöveggel és zenével kísérvé, 1800 előadáson mutatta be teltházas érdeklődés mellett. Több nyelvet is beszélt, így ismerte a latint, a németet, a franciát, az angolt és a spanyolt is.

A fotográfus vallotta Lao-ce, a nagy kínai filozófus gondolatát, miszerint: „Ahol az ember aratni akar, ott először vetni kell, és ahol az ember aratott, ott ismét vetni.” Ezerint élt, és ahogyan fogalmazott: „Az én vetésem az anyagi dolgokról való lemondás és aratásom a lemondás árán szerzett szellemi és erkölcsi eredmény.”

1999-ben beköltözött tótkomlóson az evangélikus szeretethonba, amelynek 16 éven át volt lakója. 2015. október 25-én adta vissza lelkét teremtőjének.

LACZKI JÁNOS

A reformáció öröksége

2017-ben lesz a reformáció 500. évfordulója. Erre az alkalomra sokan készülnek. Így a Déli Evangélikus Egyházkerület 2015 nyarán egy „Luther-utat” szervezett a gyülekezeti elnökségeknek. Ebben a rövid cikkben rövidem megfogalmazom benyomásaimat a látottakról.

Lutherről és koráról nagyon sokat olvastam korábban, de a németországi út kézzelfogható közelségbe hozta a fél évezrede történeteket. Volt, amely tanulságos és ma is követendő.

Az örökséget meg kell becsülni és tovább kell gyarapítani. Vajon mi jól gazdálkodunk az örökségünkkel, vagy a tékozló fiú példáját követve elherdáljuk? Lukács evangéliumának 15. fejezetében olvashatjuk a példázatot, amelynek végkicsengése pozitív, mivel a tékozló fiú megtér bűnéből. A valóságban nagyon sokan megrekednek ott, hogy nem bírják az Atyai ház szigorát, és „szabadabb” életre vágyva belevetik magukat az élet sűrűjébe, eltékoznak mindent, amit az ősök felhalmoztak.

A reformáció öröksége tárgyi tekintetben ma is megtalálható Németországban. Szellemi, lelki értelemben viszont nagyon nagy deficitben van a nyugati kereszténység. Megtették hatásukat a különféle izmusok, amelyek a 20. és 21. század meghatározó irányzatai voltak. Az egyik legnagyobb vétke a keresztény közösségeknek, hogy nem szálltak szembe a gonosszal, vagy ha ezt megtették, akkor fáziskésésben voltak.

Elítélték ugyan a náciizmust, de a többség csak a bukása után tette meg ezt. Hasonlóképpen jártak el a kommunizmussal is. Ma pedig a libertinus eszméirányzattal nem mer szembeszállni az egyház többsége. Annak idején Luther profetikusan hangon felrázta Európát. Ma is ez a feladatunk!

A németországi út egyik tapasztalata az, hogy bár Luther kezdetben egyedül emelte fel az evangélium fáklyáját, azért hamar sok követője akadt, akik részt vettek az evangélium továbbadásában. Wittenbergben látható, hogy milyen erős hátszaga volt Luthernek. A város apraja-nagyja végezte dolgát, hogy minden Isten tiszteletére történjen.

A 95 tétel pusztába kiáltott szó maradt volna, ha nincs a nyomdai háttér, mely sokszorosította a reformáció iratait. Akkoriban az írás és olvasás tudása már szélesebb körben elterjedt a korábbiakhoz képest, mégis szükség volt arra, hogy képi formában is továbbadják az evangéliumi igazságokat.

Lucas Cranach a festményeivel hirdette az lutheri üzenetet. Mindenkihez a maga nyelvén németül és képi megfogalmazásban jutott el a világosság. A szolgálóleánytól a polgármesterig mindenkit megszólított az Úr üzenete. Természetesen nem volt minden tökéletes ott sem. A bűn, rontás jelen volt, de küzdöttek ellene.

A német precizitás már a reformáció korában is megjelent az istentiszteleteken. A pontos mechanikus órákra még várni kel-

lett pár évszázadot, de a homokóra ott volt a templomokban. Az időkereteket akkor is behatárolták. A prédikáció nem lehetett sem túl rövid, sem túl hosszú.

Az utazásunk egyik negatív tapasztalata, hogy talán nem őrzik meg kellőképpen a reformáció emlékhelyek eredetiségét. A modern és régi épületek szinte egybeolvadnak. Nem lehet megkülönböztetni az eredetit az interpretációtól. Amely lehet ugyan helyes is, de az mégiscsak az utókor véleménye és nem a reformáció korát idézi vissza. A legkirívóbb átépítés Eisleben városában a Szent Péter és Pál templomban történt, ahol Luthert keresztelték. A régi oltárt és a keresztlökutat kitették a sekrestyébe, és a helyükbe impozáns oltár és keresztlői bemelegítő medence került. Meg lehet magyarázni azt, hogy a keresztységnek a meghalás, megfulladás üzenetét is tovább kell adni. Ez igaz is, hiszen biblikus, de a reformáció idején ezt nem így gyakorolták, és ez így, ebben a formában egyfajta történelemhamisítás. Az eredetit és a magyarázatot nem szabad összekeverni, mert zavart idéz elő.

Milyen jó lenne, ha minél több evangélikus láthatná ezeket a helyeket! Terveink szerint a gyülekezet számára a következő esztendőben mi is szervezünk utakat a reformáció hazájába, s reménység szerint ennek az évnak a németországi fejleményei nem akadályozzák meg ezt.

LACZKI JÁNOS

Fénysugár-híradó

„Dicsőség a magasságban Istennek,
és a földön béke, és az emberekhez
jóakarata.” [Lk 2,14]

Mindig hálát adunk Istennek, hogy összegyülekezhettünk a Fénysugár Nyugdíjas Egyesület alkalmain. Tapasztaljuk, hogy az idős emberek igénylik az érzelmi támogatást, a szeretetet, a gondoskodást, a közös élmények megbeszélését. Az áhítat, a lelkészek szavai jelentik hitünk megerősítését.

Kedves alkalom volt az, amelyen meghívott vendégeink, Ribár János nyugalmazott esperes úr és kedves felesége is részt vett. Boldogan fogadták el meghívásunkat, hiszen ahogy esperes úr fogalmazott: „Hazajövünk”. Hallhattuk esperes úr felemelő, szívhez szóló igehirdetését, majd ismertette Munkácsy Mihály három lenyűgöző festménye közül az 1881-ben megfestett *Krisztus Pilátus előtt* című alkotást. Ezt követően a finom palacsinta elfogyasztása mellett tett el a délután.

Természetesen gyakran ki is léptünk

klubunk falai közül. Így a gyülekezet szervezésében elutaztunk Budapestre, a Deák téri templomba, az országos evangelizáció alkalmára, ahol értékes előadásokat hallgattunk meg („Akarsz-e teljes szívvel élni?”; „Boldogok a tiszta szívűek” – Ittész István; „A boldogság forrása” – Dr. Harmati Béla).

Részt vettünk az evangélikus óvoda fennállásának 20. évfordulója alkalmából tartott hálaadó istentiszteleten, ahol Gáncs Péter elnök-püspök úr hirdetett ígét.

Klubtársunk, Varga Béla fafaragó művész alkotásait is megtekintettük.

Legutóbb egyesületünk tagjai ellátogattak a nagykarolyi alkotó, Lendvay Zoltán festőművész tárlatára, s ezen kívül Sróth Ödön könyvbemutatóján is részt vettünk.

Az idősek napja alkalmából Ördög Endre igazgatólelkész és a szeretetszolgálat munkatársai köszöntöttek minket jó egészséget kívánva.

Mindnyájunknak vannak személyes emlékei az 1956-os forradalomról és szabadságharcról, ezért a történelmi emlékparkban megrendezett városi ünnepségen is jelen voltunk.

Megemlítem azt az értékes előadást is, melyet Balogh Zoltánné, a Családok Átmeneti Otthonának vezetője tartott. Megis-

mertük az otthon fő tevékenységi körét, melyben Orosháza és térsége bajba jutott családjainak segítségét tűzték ki célul.

A reformáció napján az evangélikus templomban közös ünnepi esten vettünk részt a református gyülekezet számos tagjával együtt.

Jeles alkalom volt a múzeumban: névadó ünnepséget tartottak. Mostantól Nagy Gyula egykori igazgató, néprajzkutató nevét viseli az intézmény. Egyesületünk jó néhány (kortárs) tagja megjelent.

Az adventi evangelizáció előadásain nagy érdeklődéssel vettünk részt. Meghallgattuk Szeverényi János, a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Missziója

lelkészének előadásait, majd a vasárnapi istentisztelet keretén belül igehirdetését.

Megtartottuk évzáró közgyűlésünket is. Lázár Pálné Marika beszámolt egész évi tevékenységünkről, míg Pleskóné Ibolya a klub jogi, pénzügyi dolgait ismertette.

Adventben, a várakozás idejében vagyunk és családban, egyházi alkalmakon egyaránt készülünk Krisztus születésének megünneplésére. Ebből az alkalomból áldott, békés, boldog napokat kívánunk az egyesület minden tagjának és a Harangszó olvasóinak.

**Dr. HORVÁTHNÉ
CSEPREGI TERÉZIA**

Hálaadás és „Kocsisor”

Avagy öt mázsányi kézzelfogható szeretet a templomban

A ki október 11-én istentiszteletre jött, láthatta, hogy különleges díszbe öltözött a templom. Nem is akármilyenbe! A hagyományosan hófehér virágokkal ékesített oltár aznapra roskadásig volt rakva különböző illatos gyümölcsökkel, terményekkel. A sok alma, körte, zamatos szőlő mellett terített asztalként fénylett az oltár előtti tér, és temérdek kosár ült még ott sok,

másféle élelmiszerekkel is megrakva. De juttott belőlük a padok mellé takaros csomókba rendezve is. Gyönyörű dísz volt!

Vajon miért tartozik ez a kép egy nővéri jelentés tárgykörébe? Miképp kerül egy istentisztelet és egy templomi kép a gyülekezeti ápolás hatáskörébe? Hogy kerül a csizma – akarom mondani: a gyümölcs és más

élelmiszer – az asztalra? Nos, az ember egészségéhez a szociális jólét is hozzátartozik. Hogy legyen létbiztonság. Ez is gyülekezeti nővéri feladat.

Az oltárt díszítő finomságok nemcsak dekorációi lettek e vasárnapi alkalomnak, hanem lényeges funkciójuk is volt. Ezeket az ennivalókat az evangélikus iskola diákjai gyűjtötték – gyerekeknek. Olyan rászoruló családoknak, akiknél ritka vendég a terített asztal. Ahol egy-egy alma, körte nagy csoda, és még nagyobb szeme van a lisztnek, cukornak, kakaónak... Mintegy öt mázsányi harapnivalót hordtak össze, öt mázsányi kézzelfogható szeretetet. Iskola és nővéri szolgálat együtt-működése ez a gyűjtés, ez a szétozható szeretet.

Kik kapták ezeket a dolgokat? Kiknek szólt a jó szándék? A „Kocsisor” segítettjeiről van szó.

Emlékszik még a Kedves Olvasó, hogy mi is az a „Kocsisor”? Kicsit furcsa nevű szolgálat, amely olyan nehéz sorsú családokon próbál segíteni, akiknek banki tartozása van. Részben ők kapták az oltárról összegyűjtött gyümölcsöket, élelmet. Arról a kocsisorról beszélünk, ahova egy mobil bankárangyal segítségével jut el bármiféle támogatás. Most is így történt. Személyre szabott csomagolás után juttattuk el az adományokat. A bankárangyal, mint mindig, most is vállalta az átadás kényes feladatát.

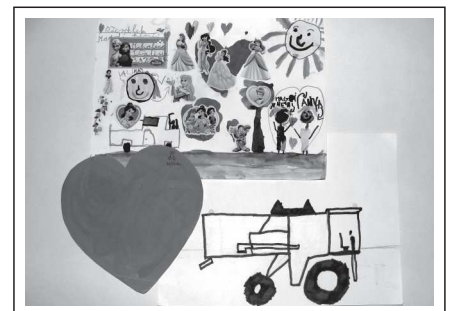
De részt vett ebben iskolalelkész és hivatali dolgozó is. Gondoltunk más felekezetű néhez sorsú testvérekre is. A katolikus gyülekezeti nővérel egyeztetve juttattuk el csomagjaink másik részét. Mintegy ötven helyre vittük el a gondoskodás almáit, körtéit.

Olyan szép feladat volt most erről írni! Készültek képek is, melyek megörökítették az eseményeket: a feldíszített templomról, a válogatás és csomagolás pillanatairól, és az elszállításra váró táskákról.

Nem vártunk érte semmit, de csodálatos dolgokat kaptunk vissza: kedves, örömteli gyermekrajzokat, például egyet szép piros szívvel, amelyet most közzé is teszünk.

Eszembe jut az összekészítés, csomagolás, autóhoz cipelés ideje, talán fáradalma is. És nézem a szép, pirosra festett szívet, s arra gondolok: de nagyon megérte!

SZÖLLŐSINÉ KASSAI JUDIT
gyülekezeti nővér

Őszi krónika

A leánygyülekezetekben az őszi is mozgalmasan telt. A rendszeres heti alkalmakon túl rendkívüli eseményeken is részt vettünk. A szeptemberi programokról már az előző számban beszámoltam most az októberieken és a novemberieken van a sor.

Október 10-én országos evangelizáción voltunk a Deák téren. Egy kisbusszal mentünk a leánygyülekezetekből. Ittész István nyugalmazott lelkész prédikációja sokakat megszólított. A különféle szekciókban elhangzott előadások is nagyon tartalmasak voltak. A délutáni biznyságtételeket egy nagyvállalkozótól és egy, a börtönben hitre jutott embertől hallottuk. Az úrvacsorai közösségben közel ezer ember vett részt.

Október 17-én roma gyermeknap volt Szentetornyán (mintegy ötven gyermek részvételével). A közösségi házban rendeztük, a nap fő szervezője a Maros–Körös Köze Oktatási és Kulturális Közhasznú Egyesület volt, amely egy pályázaton támogatást is kapott erre az alkalomra, melynek célja a hagyományok ápolása. A napon nem csak cigány gyermekek vettek részt. Az alkalmon a gyermekkönyvtár munkatársai irodalmi összeállítással készültek, volt kézműveskedés, romatánc is. A nap folyamán

megnéztük az *Átok és szerelem* című filmet, amely a cigányság életét és hitvilágát mutatja be. A gyermekek figyelmét felhívtuk arra, hogy az igazi boldogság nem a felelőtlen életben van, hanem az Isten által kapott élethelyzet elfogadásából adódik. Az is elhangzott a filmvetítés közben, hogy mennyire veszélyes átkozásban élni, mivel az előbb-utóbb visszazár az elkövetőkre.

Október 23-án (két kisbusszal és egy autóval) Budapestre kirándultunk a rákóczi telepi ifjúsággal. A nap célja a Budai várban található nevezetességek meglátogatása volt, megtekintettük a történeti és a hadtörténeti múzeumot. A Parlamenthez is el látogattunk, de a nagy tömeg miatt nem tudtunk bejutni.

November 17-én roma imnap volt a Rózsák terén. 11 fő vett részt Orosházáról. Mi, orosházaiak kötött imádságokat mondtunk. Az egyik fiatalunktól ez az imádság hangzott el:

„Magasztallak Jézus. Vezess bennünket azon az úton, amelyen szeretnéd, hogy járjunk!

Imádkozom azokért a cigányokért, akik istentelenek:

Add, hogy élő hitre jussanak, megtérjenek és leboruljanak előtted!

Imádkozom azokért a cigányokért, akik a szenvedélyek rabjai:

Szabadítsd meg őket betegségeikből, hadd találjanak meg Téged!

Imádkozom azokért a cigányokért, akik az alkohol vagy kábítószer rabjai: Szabadítsd meg őket, hogy ne tegyék tönkre magukat, családjukat és környezetüket!

Imádkozom az uzorásokért és a többiekért erőszakkal kifosztókért: Nálad minden lehetséges. Állítsd meg őket, hogy ne tudjanak több embert kizsákmányolni!

Úr Jézus! Te azt ígérted, hogy aki Nálad zörget, annak megnyitjátik.”

Ezen a napon sok emberrel találkozhatunk, akiket az evangélikus cigány misszió megszólított.

November 28-án, Szentetornyán 40 gyermek és fiatal vett részt az adventi kézműves foglalkozáson, ahol asztali betlehemes díszet készítettek a fiatalok. Az alkalom áhítattal és énekléssel kezdődött. A napi útmutatói igeüzenete (Ézs 66,2) szólt hozzánk: Isten az elesettekkel van, és azokkal, akik tisztelik az ő igéjét.

November 29-én, Kardoskúton ökumenikus istentisztelet volt, ahol Márkus Ervin erdélyi unitárius lelkész arról emlékezett meg, hogy hogyan indult a testvértelepülési kapcsolat az anyaországiak és az idegenbe szakadtak között. Ezt követően néhai Ramasz Imre polgármester emlékére a kardoskúti főtéren kopjafát állítottak fel, majd megemlékező műsor volt.

LACZKI JÁNOS

Diakóniai hírek

Visszatekintve az elmúlt pár hónapban történt eseményekre, örömmel számolok be az október 6-ai délutánról. Ezen az alkalmon vendégül láttuk Ribár János nyugalmazott esperes urat és feleségét. A nyári kirándulásra sajnos nem tudtak velünk jönni, így örömmel fogadták a meghívást. Az áhítat után a teremben elhelyezett Munkácsy Mihály *Ecce Homo* című kép reprodukciójának segítségével hallgattuk a képről tartott előadását. Csodálatos precizitással, minden alakot elemezve elevenedett meg előttünk Jézus szenvedésének története. Mindannyiunkat lenyűgözött az előadás. Én többször láttam az eredeti festményt a debreceni Déry Múzeumban, idegenvezetői kísérettel, de ilyen precíz és szeretettől fűtött előadást még nem hallottam.

Az előadás után következett a vendéglátás. Szorgos kezek készítette palacsinták, sütemények mellett folyt a kellemes beszélgetés. A nagy létszámú jelenlévő közül mindenkinek kijárt egy kedves szó, egy kézfogás az általunk tisztelt esperes úrtól. Szeretetteljes és jó emlékű délutánt töltöttünk együtt.

A novemberi áhítatot Ihász Beatrix lelkésznő a „Hiszen kegyelemből van üdvösségetek a hit által, és ez nem töletek van: Isten ajándéka ez...” [Ef 2,8] ige alapján tartotta meg. Mindannyiunk számára figyelmeztető volt az igemagyarázat, miszerint ajándékot adni sem könnyű, de kapni még nehezebb. Végigfutott rajtam a gondolat: valóban többször előfordul velem is, hogy nem tudok örülni, olyan szeretettel fogadni az

ajándékot, mint kellene! Intőleg hatott a mondat: Isten ajándékát tanuljuk meg különös szeretettel és hittel elfogadni, ezt készíti el nekünk az idei advent.

Áhítat után az idősök megajándékozása volt a téma. A döntés megszületett és az elkövetkező hétfő délutánokon összejövünk az ajándékokat elkészíteni.

Az Útmutató bővített kiadásában lévő idézettel fejezem be írásomat és kívánok áldott, békés karácsonyt minden olvasónak: „Nem akarok tőled kis ajándékokat, isteni gyermek, hanem téged magadat akarok, és kérem a bizonyosságot, hogy értem születtél meg – azért, hogy örökre kiemelj a világból és a bűnből, és egészen magadhoz vonj.” (H. K. Gersdorf)

KOVÁCS TIBORNÉ

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Újra 72 óra

Évről évre elsősorban, immár hagyományosan a Székács József Evangélikus Iskola diákjai és tanárai találhatnak tennivalót a hosszú hétvégén, idén október 8–11. között. Az önkéntes, segítő szándékú csoportok most is több, családi háznál lakó idős ember kertjében segítettek. Köszönjük Nemes Endréné Editkének az alábbi, írásban is megfogalmazott szavait: „Lelkiismeretesen, jókedvvel végezték a kért kerti munkát a hozzám érkezett gimnazisták. Munka közben beszélgettünk pl. a család összetartó erejéről, tanulásról. Szívesen fogadták a meleg teát. Isten áldása legyen a kezdeményezésen és a végzett munkán!”

Mások a temetőben nyugvó tanítók és lelkészek sírját tették rendbe. Az iskola kisebbik, 6. osztályos diákzenekara előbb a két idősothtonba kísérte el Ördög Endre lelkészt áhítatra, és adta át a társak által készített bibliai üzenetekkel ellátott kavicsokat a bentlakóknak, majd a kórház gyermekosztályára látogatott el. A Hajnal utcai óvodába is elmentek a délutáni játék idején

a gimnazisták, és régi szokás szerint sok csomag táppal felszerelve a kutyamenhelyet is felkeresték a kisebbek.

Több mint kétszáz szorgos kéz – alsó tagozatos diákjaink és szülei – szombat délelőtt sok-sok zsákra való levelet és gesztenyét gyűjtött össze, ezzel is készülve a vasárnapi hálaadó istentiszteletre, mely egyben a háromnapos eseménysor emlékezetes befejezése is volt. A kitaró esőzés sem tartotta vissza a mintegy négyszáz embert, akik hálaadásra gyűltek össze. Az osztályok fonott kosarakban helyezték az oltár elé hálájukat: gyönyörű gyümölcsöket, zöldségeket, tartós élelmiszert, rajzokat és személyes tárgyaikat. Emlékezés, köszönet és segítségnyújtás vezérelte a hálaadó evangélikusokat. Az istentiszteleten az orgona mellett megszólalt az iskola nagyobb és kisebb diákzenekara is, majd a gyermekek személyes imádságaikkal fejezték ki hálájukat. Az önkéntes adományokból összegyűlt, több mint fél tonna ételmet gyermekes családokhoz és idősekhez vitték el ajándékképpen.

Az idei év különlegessége a három napon át tartó bibliaolvasás volt. Csütörtök déltől az evangélikus templomban, az ősi zombai harang tövében előbb az Újszövetséget olvasták fel az önként jelentkezők. Péntek éjszakára pedig már az Ószövetség került sorra. Szombat délután néhány órára a katolikus templomban folytatódott a felolvasás.

Noha a teljes Szentírást nem volt idő végigolvasni, a résztvevőknek bizonyosan maradandó élményt jelentett. A felolvasás külön öröme és üzenete volt, hogy igazi összefogással, ökumenikus közösségben valósult meg: evangélikusok, katolikusok, reformátusok, baptisták és adventisták egyaránt részt vettek benne. Bebizonyosodott, hogy pártoskodásoktól és széthúzásoktól hangos világunkban mégis van, ami képes közösséget kovácsolni!

SZIGETHY SZILÁRD
evangélikus iskolalelkész

Az adakozás áldott alkalmá

Sikeressé vált a 10. Márton-bál

Vannak ügyek, melyeket érdemes támogatni. Egy jótékony bál ilyen eseménynek minősül. Amikor 10 évvel ezelőtt újtárra indítottuk a rendezvény szervezését, talán még mi, szervezők sem gondoltuk, hogy ennyi éven át sikerül „életben tartani”, népszerűvé tenni.

A szülőkön kívül megszólítjuk az Orosházán működő vállalkozások vezetőit, akik közül sokan az idén is fontosnak érezték a nemes cél támogatását, és tombolatárgyakkal vagy befizetéssel támogatták bálunkat. Elég nehéz időket élünk, de a megszólítottak a lehetőségeikhez mérten adakoztak, és próbálták segíteni azt a csodálatos munkát, amit ebben az iskolában végzünk. Ne felejtjük el, hogy ennek a bálnak a fő célja a nehéz helyzetben élők segítése. Kezdetől fogva azt szeretnénk, hogy a pénz hiánya miatt

egy gyermekünk se maradjon ki a szervezett alkalmakon való részvételtől, pl. osztály- vagy évfolyam-kirándulás, táborozás, hangverseny, kiállítás, múzeumlátogatás, színházi előadás megtekintése, köztük az Operába, illetve a Nemzeti Színházba való eljutás.

A 10. Márton-bál résztvevőit az intézmény igazgatója, Fehér Borbála és a szülői munkaközösség vezetője, Szabóné Iványi

Erika köszöntötte. Ezután az iskola diákjainak előadása következett. Intézményünk 2011-ben lett Tehetségpont. Pedagógiai programunkban vállalt célkitűzésünk a tehetségfejlesztés, a diákjainkban rejlő képességek felismerése és fejlesztése, mert valljuk, hogy minden gyermek tehetséges valamiben. Szakkörök és tehetségfejlesztő csoportok működnek iskolánkban, melyek a tanórán kívül is biztosítják a fejlődés lehetőségét a gyermekek számára. Ezek közül az egyik legígéretesebb a DESZKA színjátszó csoport. Tavaly még külön dolgoztak az alsós és felsős színjátszók, az idei tanévben egyesültek. A csoportot Szigethyné Szenteczki Katalin és Bökényi Hajnalka vezeti. Sok játékkal, fejlesztőgyakorlattal színesítik a foglalkozásokat, melyeket a gyerekek nagyon élveznek. A csapat tagjai lelkesen

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

☞ készülnek minden bemutatkozásra. Legutóbb a nagyszénási szociális otthon lakóit örvendeztették meg játékkal. A vacsora előtt *A kölevés* című mesével fokozták a bálozók étvágát.

A mese után tánc következett. A mindennapos testnevelés kitalálói (a jó szándékukat nem vitatom) nem gondoltak két el nem hanyagolható tényezőre: kik és hol hajtják végre? Az iskolák döntő többségében nem áll rendelkezésre elegendő számú tornaterem és szakember, hogy jól teljesítsék az elvárásokat. Ezt döntöttünk úgy, hogy a 9. és 10. évfolyam egyik testnevelés-óránján táncolni tanulnak a diákok. Van helyünk, ez a díszterem, és van mesterünk: Antali Zoltán táncpedagógus, aki azt vallja: „A tánc nevel, tanít és értéket közvetít”. Ebben a szellemben foglalkozik a fiatalokkal lassan két évtizede. Alig akad olyan diákunk, aki az iskolában eltöltött 12, 6 vagy 4 esztendő alatt ne tanulta volna meg tőle a klasszikus táncok alaplépéseit és ennek

minden kötelező elemét: udvarias viselkedést, illemet, a társas érintkezés kultúráját. Bálunk nyitótáncát, a bécsi keringőt a 10. évfolyamon tanuló lányok és fiúk mutatták be.

Ördög Endre pohárköszöntője után kezdődött a bál. Az ételeket a kardoskúti Fehértó étterem szervírozta. A zenét K. Tóth László és Szilágyi Mihály szolgáltatta.

A bálozók közül sokan értékes ajándékokkal távoztak. A két legszerencsésebb vendég a Márton naphoz többféle módon

kapcsolódó libával gazdagodott, hiszen ez volt a tombola főnyereménye: két konyhakész lúd.

Reméljük, a jövőben is érdemes lesz hasonló bálakat szervezni! Mindenesetre bevételünk erről tanúskodik, hiszen a belépőjegyeknek, a 600 db tombolajegy eladásának és a pártolójegyek vásárlásának köszönhetően 650 000 forinttal gyarapodtunk. A befolyt összeget idén is a rászoruló gyerekek, diákok kapják.

Szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak, akik valamilyen formában segítségünkre voltak a jótékonyági bál előkészületeiben és lebonyolításában. Bármilyen feladatot önzetlenül vállaltak, nem várva jutalmat érte, mert az adakozás áldott alkalom, nem kényszerű köteletség!

A szervezők nevében:

FEHÉR BORBÁLA
intézményvezető

Sztehlo-ösztöndíjasaink

I dén mind a 12 pályázó diákunk támogatásban részesült a Sztehlo Gáborról elnevezett országos egyházi pályázaton. Mikroszkóp, elektromos zongora, nyelvizsga, laptop megszerzésében kaptak diákjaink támogatást.

A Magyarországi Evangélikus Egyház azzal a szándékkal alapította néhány évvel ezelőtt ezt az alapítványt, hogy az egyházi gimnáziumokban tanuló, szorgalmas és tehetséges evangélikus diákokat támogassa tanulmányaikban. A mellékelt kép Budapesten készült, a Deák téren, ahol néhány éve leplezték le Sztehlo Gábor evangélikus lelkész szobrát. Bevallom őszintén, amikor először szemügyre vettem a szobrot, összeráncolt szemöldökkel mélyet sóhajtottam: már megint egy ultramodern alkotás. S való igaz: a szobor előlről is, egyik és másik oldalról is szemet és lelket sértően szögletes. Rideg vonalakkal és éllel lehasított kődarab, mintha egyenesen a kőfejtőből érkezett volna a formázatlan szikla. Hogyan is adhatja a nevét ehhez egy művész? – kérdeztem magamtól félhangosan. Ám akár szégyen, akár nem, amint a torz alakot kör-

bejárva hátulról tekintettem rá: a meghatódás könnyei szöktek a szemembe. A szinte szögletessé dermedt kabát alatt a lelkész egy csupa gömbölyűre simogatott kis gyermeket rejteget! Csak álltam és megszégyenülve bámultam a döbbenetes kompozíciót: az ellenszélben is utat törő lelkészt, a kabátjába rejtett, féltve őrzött kincsével!

Hiszem, hogy ez a küldetésünk ma is.

Országos egyházunk, orosházi evangélikus gyülekezetünk és iskolánk egyaránt ezért van, és ez ad értelmet létének: megmenteni, felnevelni, átmenteni a ránk bízott fiatalokat. Hogy az embermentő szeretet híre ma is elvégezzé feladatát, akár csak a második világháború idején – Jézus Krisztus Urunk akarata szerint.

SZIGETHY SZILÁRD

Takács Petra 9/4, Bacsur Zsófia 9/6, Gombos Panna 10/6, Sebestyén Gábor 10/6, Beyer Barnabás 11/4, Kishonti Pál 11/6, Somogyi Bianka 11/6, Szász Dániel 11/6, Bacsur Fanni 11/6, Ágoston Zita 12/4, Lopuch Pál 12/4, Veres Bence 12/6

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Nyílt nap a gimnáziumban

„... és te jól tetted, hogy eljöttél.”
[ApCsel 10,33]

2015. december 4-én nyílt napon fogadtuk és láttuk vendégül Orosháza és a környék általános iskoláinak nyolcadikos tanulóit. Az említett korosztály tagjai fontos döntés előtt állnak: hamarosan meg kell jelölniük azt a középiskolát, ahol a következő tanévben folytatni szeretnék tanulmányukat.

Hova adjam be a jelentkezésemet? Milyen szak a nekem való? Melyiket választom? Kollégium, bejárás vagy maradjak itthon? Ezekre a kérdésekre még sok esetben nem sikerült pontos választ találniuk. A jó döntés előkészítése, meghozatala számos információ birtoklását feltételezi. Ezt a folyamatot kívántuk segíteni nyílt nappal.

A program a díszteremben köszöntéssel és az iskola ismertetésével kezdődött. Az igazgatói bemutatást Szigethy Szilárd iskolalelkész tájékoztatása követte. A hallgatóság hallva nyervehetett betekintést iskolánk hétköznapijaiba, ünnepeibe, megismerhete azokat az értékeinket, amelyek evangélikus iskolánkat és a benne munkálkodókat jellemzik. Ez legtöbbször a pedagógiai programunk szerint így összegezhető:

Nevelési értékeink

- **Evangeliumi.** Jézus Krisztus a mérték. Pedagógusként is Hozzá mérjük magunkat, Őt követjük, Tőle tanulunk, és a ránk bízott fiatalokat is a tanítványi élet útján vezetjük. Közös törekvésünk, hogy semmit ne helyezzünk Isten elé, egész életünk során keressük közelségét és vállaljuk fel akarátának megvalósítását. Jézus Krisztus a következő parancsolatot adta a tanítványainak: „Az az én parancsolatom, hogy úgy szeressétek egymást, ahogyan én szeretlek titeket.” [Jn 15,12] A szeretet a teljes emberre irányul, nincs benne félelem és szabadabbá tesz. Az evangélikus nevelés és oktatás során az értékek továbbadása és a tanítás szeretetvezérelten valósul meg.

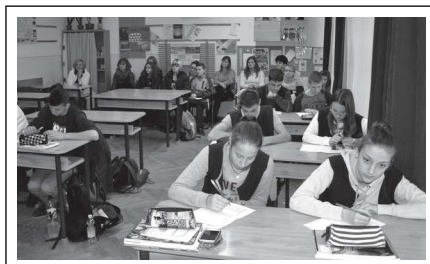
- **Befogadó.** Felismerve a másik ember-

ben Isten képmását, a lelkészi, a pedagógusi, a gyermeki, a tanulói és a szülői közösségek egymás közti és egymáson belüli kapcsolataiban is feladatunknak tartjuk, hogy megadjuk egymásnak az emberi méltóságnak kijáró tiszteletet és a krisztusi szeretet szabadságát, hogy e képmás minél felismerhetőbben ragyogjon arcunkon.

- **Gyermekközpontú.** Jézus Krisztus példaként állította elének a gyermekeket. „Bizonny, az Úr ajándéka a gyermek, az anyaméh gyümölcse jutalom.” [Zsolt 127,3] A nevelői és oktatói munka megtervezésekor figyelembe vesszük és isteni ajándékként tekintünk az egyéni sajátosságokra és adottságokra. Azokra építve a személyiség egészének fejlesztését és kibontakoztatását tűzzük ki célul. Az egyéni kiindulópontokhoz igazított elvárások és fejlődési utak rendszerével célzottan, ugyanakkor sokoldalú módon fejlesztjük a gyermekek és a fiatalok képességeit és tehetségét.

- **Életrevaló.** Pedagógusként elkötelezzük magunkat – a folyamatos fejlődés és megújulás mellett – az egyéni lelki élet és a szakmai, módszertani ismeretek terén. A gyermekeket és a fiatalokat megismertetjük egyházunk számos szolgálati területével, és a közösségi szolgálat keretén belül lehetőséget biztosítunk számukra, hogy önkéntesként bekapcsolódjanak egy vagy több egyházi munkába.

- **Közösségi.** Pedagógusként testvérnek tekintjük egymást, a gyermekek és a fiatalok között is az otthonos, elfogadó légkör megteremtésére törekszünk. Az evangélikus hagyományok ápolása mellett tiszteletben tartjuk a többi keresztény felekezet létét és tanításbéli különbségeit. Kapcsolatunkat a társadalomért végzett összefogás és a békés egymás mellett élés jellemzi.

A tájékoztatást tanórákon való részvétel követte. Magyar-, angol-, német-, földrajz- és informatikaórán fogadtuk a vendégeket. Az órák után a tanulást kiegészítő alkalminkba nyervehettek betekintést az érdeklődők. A 11/6 osztály tanulóinak élménybeszámolója a partiumi kirándulás képeit villantotta fel, meglevenedtek a DÖK-programok, továbbá a diákklub lehetőségeit is megismerhették a vendégek.

A helyes döntéshez szükséges az iskola-típusok, iskolák, szakmák ismerete, fontos a választás előtt álló tanuló képességeinek, adottságainak, érdeklődésének ismerete (tanulmányi eredmény). Lényeges, hogy a döntés ne a tanuló helyett, hanem vele közösen történjen.

Reméljük, hogy senki sem bánta meg, hogy eljött a Székács Evangélikus Iskolába, mert közelebb került a kérdések megválaszolásához!

Kedves Szülők!

A Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium városunk egyetlen olyan egyházi iskolája, ahol a óvodától a 12. osztályig tanulhatnak a gyerekek. Az államosítást követő több mint 40 éves kényszerzünet után 1992-ben nyílt meg újra az evangélikus iskola, hogy benne a hagyományok tisztelete, a színvonalas oktatás, a tehetséggondozás, a keresztyén nevelés újraéledjen.

12 évfolyamos oktatási intézményünkben szeretettel várjuk és hívjuk:

- a **hatodik osztályos** tanulókat, akik hat-évfolyamos gimnáziumi osztályban folytathatják nálunk tanulmányukat, valamint lehetőséget biztosítunk korlátozott létszámban a kilencedik évfolyamon való bekapcsolódásra;

- a **nyolcadikos** diákokat négyosztályos gimnáziumi osztályunkba.

Jelenleg több mint 550 kis- és nagydiák tanul az iskolában. Az őket tanító nevelők alapvető célja ma is az, hogy korszerű tudást adjanak növendékeiknek keresztyén értékrend szerint, s a társadalom értékes tagjává, érett személyiséggé neveljék őket. Hiszünk, hogy az erkölcsös és értelmes ember nagy hasznára lesz szűkebb környezetének, áldás a nemzetnek, és javára szolgál az egész emberiségnek.

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Tervezett képzések a 2016/2017. tanévre

• **6 évfolyamos gimnázium**
(emelt óraszámú képzés
angol és német nyelvből):

A tagozat kódja: 03

A képzés időtartama: 6 év

Felvehető létszám: 30 fő

A felvételhez szükséges tanulmányi
eredmény: 4,0 felett

• **4 évfolyamos gimnázium**
(általános tantervű):

A tagozat kódja: 01

A képzés időtartama: 4 év

Felvehető létszám: 30 fő

A felvételhez szükséges

tanulmányi eredmény: 3,50 felett

Oktatott idegen nyelvek: angol,
német. Felvételi vizsgát nem szervez
az intézmény. A jelentkezés és a
felvételtől szóló értesítés az általános
felvételi eljárás szerint történik.
Kollégiumi elhelyezés megoldható.

– Az érettségi bizonyítvány megszerzé-
sével felsőoktatási intézményekben történő

továbbtanulásra, illetve felsőfokú szakkép-
zésre való jelentkezésre készítjük fel a diá-
kokat.

– Minden évfolyamon felekezet szerinti
hitoktatás folyik, mely nemcsak a kultúra,
a műveltség szempontjából fontos, hanem
emberségre, erkölcsösségre nevel.

– Emelt- és középszintű érettségire fel-
készítéssel segítjük a diákok továbbtanulá-
sát.

– Kiemelten kezeljük az anyanyelv ok-
tatását.

– Az idegen nyelv és az informatika ok-
tatása csoportbontásban történik.

– Tanulóink közép- vagy felsőfokú
nyelvvizsga-bizonyítványt szerezhetnek.

– Az ECDL megszerzésére való felkészí-

tést a korszerűen felszerelt számítástechni-
kai termeinkben biztosítjuk.

Kedves Leendő Tanulónk!

Diáktársak, nevelők, lelkészek lelkes
csapata vár szeretettel téged, aki középisko-
lai diákéveidet az egyházunk és iskolánk ál-
tal biztosított meghitt, derűs légkörben,
örömben, sikerrel, igényesen szeretné
eltölteni.

További ismerkedési alkalmainkra is
hívjuk az általános iskolák 7. és 8. osztálya-
sait, az alábbiak szerint:

– 2016. január 13., 14.30

Látványos kémiai kísérletek

(Foglalkozásvezető: Fazekas András)

– 2016. január 19., 14.30

Történelem-makett

(Foglalkozásvezető: Hajdu Attila)

– 2016. január 28., 14.30

Sportfoglalkozás

(Foglalkozásvezető: Földesi

Róbert/Károlyfalvi Elemér)

Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

OM azonosító: 028280

Cím: 5900 Orosháza, Bajcsy-Zs. u. 1.

Telefon: 68/411-771

Fax: 68/419-269

E-mail: iskola@szekacs.lutheran.hu

Honlap: <http://szekacs.lutheran.hu>

FEHÉR BORBÁLA
intézményvezető

SZIVÁRVÁNY FOGLALKOZÁSOK

A SZÉKÁCS EVANGÉLIKUS ISKOLÁBAN

KEDVES ISKOLÁBA KÉSZÜLŐ GYEREKEK!

EBBEN A TANÉVBEN IS MEGNYITOTTUK KAPUNKAT, ÉS HETENTE EGYSZER JÁTÉKOS, VIDÁM DÉLUTÁNRA HÍVUNK BENNETEKET.
MINDEN ALKALOM EGY KICSIT MÁS LESZ, MINT A TÖBBI. ITT KIPRÓBÁLHATJÁTOK, MILYEN ISKOLÁSNAK LENNI,
ÉS TALÁLKOZHATTOK A LEENDŐ TANÍTÓ NÉNITEKKEL IS.

FOGLALKOZÁSAINK 2016-BAN:

JANUÁR 13-ÁN: ANGOL NYELV **FEBRUÁR 24-ÉN: SORVERSENYEK**
JANUÁR 20-ÁN: MESÉK **MÁRCIUS 2-ÁN: INTERAKTÍV TÁBLAJÁTÉKOK**
JANUÁR 27-ÉN: NÉPI JÁTÉKOK **MÁRCIUS 9-ÉN: NÉPTÁNC**
FEBRUÁR 3-ÁN: NÉMET NYELV **MÁRCIUS 16-ÁN: SAKKPALOTA**
FEBRUÁR 10-ÉN: KÉZMŰVES FOGLALKOZÁS **MÁRCIUS 23-ÁN: BÖJTI KÉZMŰVESKEDÉS**
BÁBSZÍNHÁZZAL **MÁRCIUS 30-ÁN: NÉPI JÁTÉKOK**
FEBRUÁR 17-ÉN: ITT A FARSANG **ÁPRILIS 6-ÁN: DRÁMAJÁTÉK**

A FOGLALKOZÁSOK IDŐPONTJA: 16.15 · HELYSZÍNE: FÖLDSZINT (KIÍRÁS SZERINT)
SZERETTEL ÉS SOK MEGLEPÉSSSEL VÁRUNK BENNETEKET!

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

„Téged kér szívünk, Jézus, jöjj!”

„Várjuk a mi boldog reménységünket, a mi... üdvözítőnk, Jézus Krisztus dicsőségének megjelenését.” [Tit 2,13]

A visszatérő ünnepek, hagyományok biztosságot, eligazodást nyújtanak a kicsik számára az életben. A gyerekek és felnőttek bensőséges, hittel teli ünnepelni tudása maradandóvá teszi az élményeket, az ünnepek pedig színesebbé és örömtelibbé az óvoda hétköznapjait. A gyerekek izgalommal és szeretettel készülődnek, nagy örömmel vesznek részt mindenben.

Advent első vasárnapja a keresztyén egyházi év első napja. Tömör üzenete: eljövétel, várakozás. Az adventvasárnapokat megelőző pénteken az óvoda adventi koszorúján a gyerekekkel közösen gyűjtjük meg a gyertyákat, mindig eggyel többet. Ezeket a meghitt alkalmakon együtt énekelünk az óvó nénik hangszeres kíséretével.

Az adventi időszak vasárnapjain az óvodai csoportok ellátogatnak a Típegő Istentiszteletre vagy a Családi Istentiszteletre.

December 4-én, pénteken vártuk a Mikulást óvodánkba, hogy csoportról csoportra járva kiosssa puttonyából az ajándékokat a gyerekeknek. Hagyományosan dalkokkal, versekkel köszöntöttük.

Ápoljuk kapcsolatunkat az iskolánkkal. December 7-én hagyományos adventi teázásra látogattak el nagycsoportosaink az iskolába. A lelkes diákok egy rövid műsorral kedveskedtek az óvodásoknak.

Amikor körülnézünk városunkban, az utcákon, az üzletekben, elgondolkodhatunk azon, hogy valóban szólhat a karácsony a csillogásról, a drága ajándékok beszerzéséről? A gyerekekkel beszélgetünk arról, hogy szerintük mi a szeretet. Számukra nagyon fontos a szüleik simogatása, ölelése, egy szép mese, az együtt töltött jó délutánok, a közös játék.

Óvodánkban nyílt napot is tartottunk december 11-én. Erre a délelőtti vártuk a kedves szülőket közös kézműveskedésre, beszélgetésre, teázásra. Szébbnél szébb karácsonyfadíszek, ajándékok, illatos mézeskalácsok készültek.

A karácsonyváras minden kisgyerek életében egy izgalommal teli időszak. Már az előkészületekkel ráhangolódunk az ünnepre. Ezeket a napokat sok játékkal, örömmel, készülődéssel töltjük. Nap mint nap várja a gyerekeket valami élmény. Karácsonyi verseket, énekeket tanulunk, betlehemes játékkal készülünk. Szorgalmasan rajzolnak, színeznak, vagdosnak, ragasztanak. „Munka” közben énekelünk, zenét hallgatunk. Folyamatosan díszítjük fel az óvodát, hogy ünnepnapunkra szép legyen. Beszélgetünk Jézus születéséről, rövid tör-

tük meg, majd a gyerekek átadták szüleiknek saját készítésű ajándékaikat.

A gyerekekkel hétről hétre együtt éljük át a Megváltó eljövételére való várakozás örömét. Hasonló örömeik átélését, megélését és áldott, békés karácsonyt kívánunk minden Kedves Olvasónak!

„... magunk hallottuk és tudjuk, hogy valóban ő a világ üdvözítője” [Jn 4,42]

PETOVSKY BRIGITTA
óvodapedagógus

téneteket olvasunk fel a Gyermebibliából. Megbeszéljük, hogy ki miért várja az ünnepet, s mivel szeretne örömet szerezni szüleiknek. Minden az ünnepvárás jegyében zajlik, mintegy lelki előkészület a későbbi rácsodálkozásra. Nincs is jobb érzés, mint amikor kíváncsi tekintetek, az izgalom túlfűtöttsége lengi át a csoportok napjait.

A nagy napon minden csoport feldíszítette a karácsonyfát. Természetesen várták az ajándékokat, ami nélkül nem lenne igazi a kicsik öröme. Délután közös gyertyagyújtásra, karácsonyi ünnepségre került sor. A szülőket, vendégeket egy kis műsorral lep-

**OROSHÁZI
HARANGSZÓ**

**újságunk
az interneten is
megtalálható!**

Cím: <http://oroshaza.lutheran.hu/harangszo>

NÉPEGYHÁZI HÍREK

Összeállította: Csehi József

KERESZTELÉS (3 éven aluli gyermekek)

Kecskés Norbert és Boros Judit leánya:

KATA 2015. október 25.

ISTEN ÁLDÁSA LEGYEN A GYERMEKEKEN ÉS CSALÁDJUKON!

HÁZASSÁGKÖTÉS

Kiszel Ferenc és Petrányi Ildikó 2015. október 17.

ISTEN VEZESSE ÉS IRÁNYÍTSA ŐKET ÉLETÚTJUKON ÉS SEGÍTSEN MEGTARTANI FOGADALMUKAT!

TEMETÉS (2015. október 30.–2015. december 7.)

Krausz Imre (92) · Hegyi Béláné (Gyarmati Julianna 84) ·

Kiss Györgyné (Szemenyei Irén 55) · Losonczy Istvánné

(Szemenyei Éva Julianna 61) · Szűcs Pálné (Gombkötő

Rozália 88) · Holecska Sándorné (Bíró Róza Erzsébet 84) ·

Bezi-Szabó Sándor Antalné (Berényi Mária 88) · Kocsis

Ferencné (Szemenyei Margit 87)

„A VILÁG PEDIG ELMŰLIK [...] DE AKI AZ ISTEN AKARATÁT

CSELEKSZI, MEGMARAD ÖRÖKKÉ.” [1]n 2,17]

A GYÓRY VILMOS EVANGÉLIKUS SZERETETSZOLGÁLAT

idős vagy megromlott egészségi állapotú, rászoruló orosházi lakosoknak (felekezeti, világnézeti hovatartozástól függetlenül)

felajánlja hétköznapi étkeztetési szolgáltatását,

elviteles vagy kiszállítási formában. Ennek díja kiszállítással 680 Ft/adag, melyből a szeretetszolgálat a kiszállítás díját (55 Ft) átvállalja, így egy adag ebéd 625 Ft. Szociális helyzetűtől függően a díj egyéni megállapodással csökkenthető.

Az igényt bejelenteni személyesen a szeretetszolgálatnál (Thék Endre u. 2.), vagy telefonon (a 06 68/412-402-es, illetve a 06 20/770-0456-os számon) lehet.

ADOMÁNYOK AZ OROSHÁZI HARANGSZÓ ÚJSÁGRA

2015. október 10.–2015. december 10.

Kotai Rozália	10 000 Ft
Tóth Béláné	1000 Ft
Farkasné Tóth Mariann	1000 Ft
Tóth Anikó	1000 Ft
Bakos Józsefné	1000 Ft
Gombkötő Irén	1500 Ft
Laszli Józsefné	1000 Ft
Baki Béláné	3000 Ft
Tarsoly Lászlóné	2000 Ft
Csiszár Mihályné	2000 Ft
Németh Jánosné	5000 Ft
Nemes Endréné	2000 Ft
Koszorús Pál és felesége	10 000 Ft
Dr. Horváthné Csepregi Terézia	1500 Ft
Zsoldi Attiláné	2000 Ft
Varga Lászlóné	1000 Ft
Kovács Ferenc és felesége	2000 Ft
özv. Adroján Lajosné	1000 Ft
Kátai-Pál Mihályné	1000 Ft
Héjjas Irén	2000 Ft
Verasztó Ferenc	3000 Ft
Schmieder Józsefné	2000 Ft
Vetési Imréné	1000 Ft
Deák Ferencné	1000 Ft
Tarr István és felesége	1000 Ft
Bérczes Elemérné	5000 Ft
Hajdú Géza	5000 Ft
Tóth Imre	5000 Ft
Móroc Antal	3000 Ft
Lánczi Istvánné	1000 Ft
Éliás Dávid és felesége	5000 Ft
Tömböly család	5000 Ft
Szemenyei Márta	2000 Ft
Szabó Gizella	1000 Ft
Sonkolyos Dezső és felesége	3000 Ft
Varga Zoltánné	2000 Ft
Pásztorcsik Jánosné	2000 Ft
Hajdú Zoltán és felesége	2000 Ft
Jankó Bálint	4000 Ft
Király Béla és felesége	2000 Ft
Gellény Ferencné	1000 Ft
Dénes Lóránt	20 000 Ft
Név nélkül, de Istennél tudva lévő 2 testvér	9000 Ft

*Boldog új évet kívánunk
minden Olvasónknak!*